



Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

Udržitelnost projektů spolufinancovaných Evropskou unií

Vypracovala: Bc. Markéta Kristková

Vedoucí práce: Ivana Faltová Leitmanová doc. Ing. Csc.

České Budějovice 2015

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Markéta KRISTKOVÁ**
Osobní číslo: **E12744**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Řízení a ekonomika podniku**
Název tématu: **Udržitelnost projektů ze zdrojů EU**
Zadávající katedra: **Katedra ekonomiky**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Diplomová práce je zaměřena na zkoumání způsobů zajištění, resp. fungování projektů po ukončení jejich financování ze zdrojů EU

Osnova:

1. Literární rešerše
2. Záměr a motivace příjemců konkrétní dotace/í z vybraného dotačního titulu
3. Zvláštnosti a specifika realizace konkrétního projektu z vybraného dotačního titulu
4. Srovnání realizace projektu z vybraného dotačního titulu a vybraného alternativního způsobu
5. Perspektiva projektů po ukončení jejich financování ze zdrojů EU

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: **40 - 50 stran**

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

ROSENAU, Milton D. Řízení projektů, 3. Vydání, Brno: Computer Press 2007, 360 s. ISBN 978-80-251-1506-0.

CHVOJKOVÁ, Anna a Viktor KVĚTOŇ. Finanční prostředky fondů EU v programovacím období 2007-2013. Vyd. 1. Praha: IREAS, Institut pro strukturální politiku, 2007. ISBN 978-80-86684-43-7.

SVOZILOVÁ, Alena. Projektový management. 2. Vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3611-2.

TAUER, Vladimír; ZEMÁNKOVÁ, Helena; ŠUBRTOVÁ, Jana. Získejte dotace z fondů EU: tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2009. ISBN 978-80-251-2649-3.

FALTOVÁ LEITMANOVÁ, Ivana a kol. Regionální rozvoj- přístupy a nástroje. 1. vyd. Praha: Alfa Nakladatelství, 2012 ISBN 978-80-8719-758-5.

Časopis Ekonom, Economia


Vedoucí diplomové práce: **doc. Ing. Ivana Faltová Leitmanová, CSc.**
Katedra ekonomiky

Datum zadání diplomové práce: **28. srpna 2013**

Termín odevzdání diplomové práce: **30. dubna 2014**


doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studená 13 (25)
370 05 České Budějovice


doc. Ing. Ivana Faltová Leitmanová, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 12. března 2013

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to - v nezkrácené podobě/v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Ekonomickou fakultou - elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Datum

Podpis studenta

Poděkování

Děkuji vedoucí práce Ivaně Faltové Leitmanové doc. Ing. Csc. za odborné vedení této práce.

Velký dík patří také mojí rodině a přátelům, kteří mne v těžkých chvílích studia podporovali a byli mi oporou.

Obsah

Úvod	3
Literární rešerše	5
1. Vliv Evropské unie na regionální rozvoj v České republice	5
1.1. Regionální rozvoj.....	5
1.2. Regionální politika.....	6
1.3. Regionální politika Evropské unie	6
1.4. Regionální politika EU v České republice	8
1.5. Cíle, nástroje a principy regionální politiky EU	8
1.1.1. Principy.....	8
1.1.2. Cíle.....	9
1.1.3. Nástroje.....	10
2. Regionální operační program NUTS II Jihozápad	11
2.1. Prioritní osa 1. Dostupnost center	11
2.2. Prioritní osa 2 – Stabilizace a rozvoje města a obcí	13
2.3. Prioritní osa 3 – Rozvoj cestovního ruchu.....	13
2.4. Prioritní osa 4 – Technická pomoc	14
2.5. Implementační struktura	14
2.5.1. Další články struktury	15
2.6. Žadatelé.....	16
3. Další možnosti získávání prostředků	18
3.1. Komunitární programy.....	18
3.2. Norské fondy	19
4. Udržitelnost projektu	20
4.1. Vymezení pojmu	21
4.2. Dlouhodobě udržitelný projekt.....	21
4.3. Podmínky udržitelnosti	22
4.4. Příjmy a výdaje projektu	24
4.5. Monitorovací zprávy	25
4.6. Monitorovací ukazovatele.....	26
4.7. Archivace dokumentace.....	26
4.8. Publicita.....	27
4.9. Hodnocení efektivity projektu a udržitelnosti projektu.....	27

4.9.1. Finanční kritéria udržitelnosti	28
Praktická část	31
Metodika práce a cíl práce.....	31
5.1. Projekt „Rozvoj místních komunikací Dražice“	32
5.1.1. Cíle projektu	34
5.1.2. Financování projektu.....	35
5.1.3. Vliv na horizontální témata	36
5.1.4. Publicita projektu	37
5.1.5. Monitorovací zprávy a zpráva o udržitelnosti projektu	37
5.1.6. Finanční hodnocení investice	39
5.1.7. Alternativní řešení.....	40
5.1.8. Porovnání výsledků	41
5.1.9. Je projekt drahý?.....	42
Závěr.....	46
Summary	48
Seznam použitých zdrojů:	49
Odborná literatura	49
Listiny Regionální rady regionu soudržnosti Jihozápad	51
Internetové zdroje	51
Seznam zkratk	54
Seznam obrázků	55
Seznam tabulek.....	56

Úvod

Termín „udržitelnost projektu“ je velmi obecný a mnohoznačný. Někdo se zabývá tím, jak financovat provoz, jiného zajímají služby, které je třeba zajistit. Pokud se ale tento termín vztahuje k projektům, které jsou spolufinancovány z prostředků Evropské unie, bude jeho vymezení jednoznačně dáno legislativou. A zde se skrývá první problém. Listiny vydávané EU jsou v anglickém jazyce a pojem „udržitelnost“ zde má trochu odlišný význam od svého českého ekvivalentu. Zatím co jeden souvisí s udržitelností rozvoje a má spíše ekologický podtext, ten druhý se týká stálosti vykonaného díla a případné porušení podmínek s tím souvisejících je trestáno. Málokdo se vyzná v legislativě natolik, aby tento drobný, přestože důležitý, detail rozlišil. O tom, jaké podmínky mají být dodrženy a jakým způsobem jsou kontrolovány a vymáhány, bude pojednáno v této práci.

Než se ale přistoupí k řešení samotného problému udržitelnosti, je třeba naplánovat projekt a uvést jej v život. Ne každý si může dovolit realizovat svůj záměr z vlastních (popř. lokálních, regionálních, národních) prostředků a tak, pokud se jeho cíle shodují s cíli regionální politiky EU, je zde možnost požádat o dotaci ze strukturálních fondů. Nejsou to jediné fondy, které je možné využít, ale přesto o nich v současné době v České republice a ve spojitosti s projekty slyšíme nejčastěji. Přesto se zmíním i o několika dalších možnostech, které lze využít.

Ze všech možných typů fondů jsem si pro tuto práci zvolila fond ROP NUTS II Jihozápad, protože žiji v Jižních Čechách a díky podmínce publikace jsou projekty spolufinancované z tohoto programu nejvíce vidět. O tom, jaké jsou cíle tohoto programu, jak se dělí prioritní osy a jak zažádat o dotaci bude také pojednáno na stránkách tohoto textu.

Cílem této práce je zjistit, jak je kontrolována a realizována podmínka udržitelnosti u již hotového projektu. Zhodnotit, zda projekt spolufinancovaný Evropskou unií má smysl a využití do budoucnosti. Přínosem této práce je tedy zhodnocení projektu jako celku a udává zjednodušený návod, jakým způsobem hodnotit i jiné projekty.

Proto je praktická část práce zaměřena na již realizovaný projekt, který si prochází obdobím udržitelnosti. Mezi jeho hlavní specifika patří, že nevytváří příjem a

proto jde v podstatě o nenávratnou investici. V uvedeném případě by si obec nemohla dovolit financovat rekonstrukci sama, aniž by na budoucí generace nepřenesla nutnost splatit dluhy. Tento zodpovědný přístup obecního zastupitelstva nelze než chválit. Avšak přesto byl projekt pro obec velice důležitý a to především kvůli přístupnosti míst občanské vybavenosti, bezpečnosti provozu a v neposlední řadě snížení prašnosti a hluku v centru obce.

Pro hodnocení projektů se využívají různé ukazatele a také je nutno vyplňovat monitorovací zprávy dokládající že projekt plní dané cíle. Existují také četné ekonomické ukazatele pro finanční hodnocení projektu. Ne vždy ale mohou být relevantní a potom musí být zdůvodněno, proč tomu tak je. Mohlo by to platit i pro tento případ. Pro srovnání bude uveden i případ, kdy by se obec rozhodla realizovat celý projekt ze svého vlastního rozpočtu a následné porovnání a zdůvodnění, proč byla upřednostněna spolupráce s příslušnými orgány EU.

Na závěr si dovolím malé srovnání realizovaného projektu s obdobnými investicemi a to z hlediska ceny. Často totiž slyšíme, že realizovaná investice byla příliš nákladná a že by to jistě šlo pořídit levněji. To se snadno řekne, ale hůře ověřuje, protože velké stavební firmy své ceníky veřejně neuvádí. Proto vyhledám několik projektů realizovaných ve stejném programovém období z fondů ROP Jihozápad a zjistím, jaké byly jejich náklady na realizaci. Následné porovnání by mohlo otázku „drahé“ či „levné“ investice pomoci objasnit.

Literární rešerše

1. Vliv Evropské unie na regionální rozvoj v České republice

V této první kapitole diplomové práce je stručně nastíněna problematika regionálního rozvoje v závislosti na členství České republiky v Evropské unii.

1.1. Regionální rozvoj

Stejskal a Kovárník (2009) definují regionální rozvoj jako cílený ekonomický rozvoj většího území, než je geograficky vymezená municipalita. V nejužším významu může jít o rozvoj určitého územně definovaného celku. Ministerstvo pro místní rozvoj s tímto pojmem spojuje „*růst socioekonomického a environmentálního potenciálu a konkurenceschopnosti regionů vedoucí ke zvyšování životní úrovně a kvality života jejich obyvatel*“ (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2015).

Přístupy k regionálnímu rozvoji se liší podle toho, kdo se jím zabývá. Wokoun (2008) uvádí, že akademici se budou zajímat spíše o vědy, kterými mohou jevy zkoumat a popisovat především z hlediska ekonomického, sociologického nebo geografického. Z tohoto hlediska zkoumají v daném regionu vzájemné zákonitosti a vyhledávají faktory, které mohou nebo nemohou ovlivnit. Z pohledu neakademických institucí, mezi které patří zejména orgány veřejné správy, bude přednější praktické využití těchto znalostí. Bude je zajímat, jak lépe využít dostupné zdroje a systematicky zvyšovat potenciál na daném území tak, aby se zvyšovala konkurenceschopnost v soukromém sektoru, zaměstnanost, zlepšoval (nebo alespoň nezhoršoval) stav životního prostředí a životní úroveň obyvatelstva. Podle Wokouna (2008) se k hodnocení potenciálu se využívají například ukazatele nezaměstnanosti, průměrné mzdy, hrubého domácího produktu nebo dostupnosti infrastruktury. Ukazateli přírodního a geografického potenciálu mohou být znečištění ovzduší, kvalita vody, množství nerostných surovin. Oba tyto přístupy jsou však vzájemně propojené, protože vychází-li praktický přístup z akademických poznatků, je využití potenciálu regionu vyšší. Regionálním rozvojem se pak v širším kontextu zabývá regionální politika.

1.2. Regionální politika

Jejím hlavním úkolem je vyrovnávat nesrovnalosti ve vývoji mezi jednotlivými regiony v rámci státu. Zároveň také slouží k naplňování cílů národní politiky. Podle Wokouna (2009) jsou těmito cíli především ekonomický růst, udržitelný rozvoj a politická stabilita. Jak ale zní definice tohoto pojmu? Názory jednotlivých autorů se liší. Stejskal a Kovárník (2009) ve své publikaci jich uvádí hned několik. Například: *„Regionální politika představuje všechny veřejné intervence, které vedou ke zlepšování geografického rozdělení ekonomických činností, resp. které se pokoušejí napravit určité prostorové důsledky volné tržní ekonomiky pro dosažení dvou vzájemně závislých cílů – ekonomického růstu a zlepšení sociálního rozdělení ekonomických efektů“* (Vanhove, Klaassen, 1987).

Jiná definice může být třeba tato: *„Regionální politika představuje všechny veřejné přímé i nepřímé intervence státu, regionu, obcí a měst, vedoucí k lepšímu prostorovému rozdělení ekonomických i mimoekonomických činností. Lze v ní vidět snahu korigovat určité prostorové důsledky volné tržní ekonomiky ve smyslu dosažení dvou vzájemně závislých cílů, jimiž je ekonomický růst a zlepšení sociálního rozdělení“* (Adamčík, 1998).

A do třetice cituji ze Stejskalova (2009) výčtu: *„Soubor cílů, opatření a nástrojů vedoucích ke snižování příliš velkých rozdílů v socioekonomické úrovni jednotlivých regionů“* (Žák, 2002).

1.3. Regionální politika Evropské unie

Historie společné Evropské regionální politiky začala podle Schröttera (2002) v roce 1975, kdy byl zřízen Evropský fond pro regionální rozvoj, známý též pod zkratkou EFRR. Tehdy bylo zakládající organizací Evropské společenství, předchůdce Evropské unie. Avšak tento fond, někdy také označovaný jako Regionální fond, stále funguje, a jeho prostřednictvím je naplňována společná regionální politika EU. Je také jedním ze tří pilířů strukturální politiky EU. Schrötter (2002) dále uvádí, že EFRR byl zřízen také proto, aby ochránil Velkou Británii před ne příliš úspěšnou hospodářskou politikou Evropského společenství v době, kdy se Velká Británie k tomuto společenství připojila. Armstrong a Taylor (2000) uvádí, že Velká Británie sama o sobě je kolébkou regionální

politiky, a sice od dob Velké hospodářské krize v 30. letech 20. století, kdy se vláda snažila bránit zvětšování už tak velkých rozdílů mezi jednotlivými regiony.

Regionální politika ovšem není pevně daná a v průběhu času se její charakter trochu změnil. Bachtler a Yuill (2001) se zaměřili na studium regionální politiky členských států Evropské unie z dlouhodobého hlediska. Zaznamenali tak například trend v posunech cílů směrem od snižování regionálních rozdílů k podpoře regionální konkurenceschopnosti, nárůst ekonomických iniciativ na lokální úrovni a zužování oblastí, na které je pomoc zaměřena.

Tauer a Zemánková (2009) uvádějí, že Evropská unie řeší rozdíly v regionech, ať už dané kulturními, jazykovými nebo historickými okolnostmi, pomocí regionální a strukturální politiky. Jako srovnávací prvek slouží různé projevy HDP. Toto sblížování se také nazývá „konvergencí“. Podle Mlčocha (2006) je myšlenka konvergence velice důležitá pro každou nově přistupující zemi. Předpoklad, že připojením k Evropské unii dojde automaticky k jakémusi vyrovnání rozdílů mezi zeměmi je ale velice milný. Mlčoch (2006) v této souvislosti uvádí, že jednotlivé země „*musí chtít a respektovat pravidla hry*“. Národ si tedy musí nejprve uvědomit, „*odkud, kam a s kým chceme do budoucnosti*“ (Mlčoch 2006).

Stejskal (2009) uvádí, že Regionální politika EU je založena na solidaritě a soudržnosti. Zatím co solidarita je realizována formou pomoci hospodářsky nebo sociálně znevýhodněným regionům a občanům, soudržnost vyjadřuje fakt, že snižování rozdílů je výhodou pro všechny zúčastněné.

Ve Smlouvě o fungování Evropské Unie (2008) můžeme vyčíst, že členské státy se zavazují podporovat harmonický vývoj a posilovat hospodářskou, sociální a územní soudržnost, podporovat znevýhodněné regiony a snižovat rozdíly mezi úrovní rozvoje jednotlivých regionů. Podle Smlouvy o fungování Evropské unie, zkráceně SFEU, „*je zvláštní pozornost věnována venkovským oblastem, oblastem postiženým průmyslovými přeměnami a regionům, které jsou závažně a trvale znevýhodněny přírodními nebo demografickými podmínkami, ...*“ (SFEU 2008).

Se strukturálními fondy se přišlo v roce 1988, kdy byla kvůli přistoupení Španělska a Portugalska provedena reforma regionální politiky. Podle Tauera a Zemánkové byla důvodem vysoká míra závislosti obou těchto zemí na zemědělské produkci a proto se jevíly jako „slabší“. Ovšem problémy se objevují i v některých regionech ekonomicky

vyspělých zemí EU. Od ledna 2014 začaly běžet programy pro roky 2014 – 2020 a do roku 2015 musí být vyúčtováno období 2007 – 2013.

Zpočátku byly podle Přichystala (2008) hlavní výdaje z rozpočtu EU na společnou zemědělskou politiku, avšak autor dále uvádí snižující se trend v této oblasti a naopak posilování nákladů na politiku hospodářské a sociální soudržnosti. Existenci regionální politiky na nadnárodní úrovni považuje za celosvětový unikát a vidí v ní větší prostor pro vyjednávání a individuální přístupy k řešení než v jiných oblastech.

1.4. Regionální politika EU v České republice

Česká republika se stala oficiálním členem Evropské unie v roce 2004, ale již roku 1993 byla podepsána Dohoda o přidružení České republiky k Evropské unii, která vstoupila v platnost v únoru roku 1995. Součástí této dohody je i článek 87 s názvem Regionální rozvoj. Z něj vyplývá povinnost České republiky sladit svoji regionální politiku s cíli Evropské unie a spolupracovat při výměně informací a vytváření společných programů.

1.5. Cíle, nástroje a principy regionální politiky EU

Protože Evropská unie na plnění regionální politiky přispívá značnou částkou peněz, je nutné, aby cíle jednotlivých programů byly provázané nejen v regionální oblasti, ale i s ekonomikou celé země, nebo pokud možno celé EU. Boháčová a Hrabánková (2009) uvádí, že právě kvůli velkému měřítku musí být cíle, nástroje a postupy sjednoceny.

1.1.1. Principy

Strukturální politika Evropské unie a poskytování pomoci je postaveno na základních principech, které se promítají do úpravy celého procesu poskytování pomoci. Sodomka (2004) vybral jako nejdůležitější tyto:

- **princip koncentrace**- snaha o co nejúčelnější naplňování cílů. Vychází z předpokladu, že je vhodnější realizovat méně projektů, ale takových, od kterých lze očekávat největší přínos;

- **princip partnerství** - vypovídá o úzké spolupráci mezi Evropskou komisí s odpovídajícími orgány na každé úrovni a při všech etapách programů;
- **princip programování** - je zaměřen na rozdělení pomoci do víceletých a víceoborových programů, což zajišťuje integritu v dlouhodobém časovém horizontu;
- **princip doplňkovosti (adaptability)** - prostředky vynaložené Evropskou unií pouze doplňují výdaje členských států;
- **princip monitorování a vyhodnocování** - protože se jedná o využívání značných finančních prostředků ze zdrojů EU, jejich užívání je průběžně sledováno a vyhodnocováno ve všech fázích procesu.
- **princip subsidiarity** - jde o to, aby cíle byly plněny na nejnižší úrovni rozhodování, přičemž celková zodpovědnost zůstává členskému státu;
- **princip rovnoprávnosti mezi muži a ženami** - je jedním ze základních cílů EU a prochází všemi jejími politikami.

Wokoun (2008) a Stejskal (2009) k těmto principům přidávají ještě **princip solidarity**, který vychází z předpokladu, že vyspělejší a ekonomicky silnější státy a regiony by měly pomáhat těm méně vyspělým a slabším.

1.1.2. Cíle

Pro každé plánovací období jsou zvoleny konkrétní cíle, které vycházejí z hlavních problémů méně rozvinutých zemí a regionů. Jejich popis je k dispozici například na oficiálních webových stránkách www.strukturalni-fondy.cz. Pro období 2007 – 2013 byly těmito cíli:

- **Konvergence**
- **Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost**
- **Evropská územní spolupráce**

Konvergence je podle Tauera (2009) zaměřena na regiony a členské státy, které mají HDP na obyvatele nižší než 75% průměru EU. Účelem je vytvářet v těchto oblastech nová pracovní místa a celkově modernizovat a diverzifikovat ekonomickou strukturu, zlepšit infrastrukturu a ochranu životního prostředí jak členských států, tak i jednotlivých oblastí. Investice ze sociálního fondu jdou především do vzdělávacích systémů, na zlepšení kvality a schopnosti pracovních úřadů, sociálních a

ošetřovatelských služeb, posílení administrativní kapacity národních a regionálních správ a lidského kapitálu. Přichystal (2008) uvádí, že mezi nejchudší regiony v rámci NUTS II u nás patří Střední Morava a Severozápad.

Tauer (2009) uvádí, že program Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost je určen i pro státy, které mají HDP na obyvatele i nad 75% průměr EU. Zaměřen je na regiony a orgány regionální správy, které podporují ekonomické změny v průmyslových, městských a venkovských oblastech. V této oblasti jsou investice určeny pro inovaci a ekonomiku založenou na znalostech, životním prostředí a předcházení rizik.

Evropská územní spolupráce si pak podle Tauera (2009) klade za prioritu rozvoj vědy a výzkumu informačních technologií, životního prostředí, řízení vodních zdrojů a předcházení rizikům. Vychází ze současné Iniciativy INTERREG. Přichystal (2008) k tomu dodává podporu integrace EU spoluprací na příhraniční, meziregionální a mezinárodní úrovni.

1.1.3. Nástroje

Nástroje regionální politiky vycházejí z cílů regionální politiky a jsou od ní odvozovány. Wokoun (2003) uvádí, že nástroje se zpravidla soustřeďují na přitažení kapitálu a podnikatelských aktivit do regionu. Důležitá je také stimulace využití vnitřních rozvojových zdrojů, dosídlení nebo stabilizace obyvatelstva v regionu. Wokoun (2003) dělí nástroje do tří hlavních skupin:

- **Makroekonomické** – jsou omezeny a podřízeny ostatním cílům národní hospodářské politiky. Do této kategorie spadá fiskální politika, monetární politika a protekcionismus
- **Mikroekonomické** – ovlivňování subjektů, které rozhodují o lokalizaci. Sem je možno zařadit např. přemísťování pracovních sil a kapitálu
- **Ostatní** – mají spíše výjimečné použití a týkají se administrativního zabezpečení, jako jsou správní rozhodnutí o zastavení ekonomické činnosti nevhodné z hlediska potřeb rozvoje území, nebo institucionální nástroje (např. regionální rozvojové agentury).

2. Regionální operační program NUTS II Jihozápad

Tento program patří mezi sedm regionálních operačních programů realizovaných na území České republiky realizovaných v letech 2007 - 2013. Přichystal (2008) uvádí, že tento program EU pomáhá od roku 2007 podporovat hospodářský a sociální rozvoj v Jihočeském a Plzeňském kraji a je dotován z Evropského fondu pro mezinárodní rozvoj. Podporovány jsou tedy pouze investiční projekty, které jsou označovány jako „tvrdé“. Pro období 2007 – 2013 na něj bylo uvolněno 18,4 miliardy korun. Cílem je zvýšit atraktivitu regionu, kvality životní úrovně obyvatel a celkovou konkurenceschopnost. Byl schválen Evropskou komisí 3. 12 2007.

Pro programové období 2014 – 2020 bylo podle Měsíčníku EU aktualit (2014) schváleno devět nových operačních programů. Jde o programy: Integrovaný operační program, OP Životní prostředí, OP Výzkum, vývoj a vzdělávání, OP Doprava, OP Zaměstnanost, OP Praha – pól růstu ČR, Program rozvoje venkova pro období 2014 – 2020, OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost a OP Technická pomoc. Bulletin Oko NOKu (2014) uvádí další rozdíly v programových obdobích, a sice nově zjednodušenou administraci fondů a snahu o odstranění zbytečné byrokracie. Jde především o zpřehlednění a sjednocení dokumentace a postupů poskytovatelů podpory. Protože je praktická část této práce věnována projektu z předchozího období, nebudou zde tyto programy blíže rozebírány.

Podle Prováděcího dokumentu ROP NUTS II Jihozápad (2008) je období 2007 – 2013 specifické tím, že je intenzivněji uplatňován strategický přístup a decentralizace řízení intervencí. Větší odpovědnost za realizaci projektu tedy leží na straně členského státu. Proto jsou operační programy rozpracovány pouze do úrovně prioritních os, rozdělujících program do logických celků. Ty jsou dále upřesněny do oblastí podpory díky prováděcímu dokumentu, který slouží jako nástroj pro dosažení cílů.

2.1. Prioritní osa 1. Dostupnost center

Jejím cílem je zlepšení problémových situací v dopravních sítích. Prováděcí dokument (2008) uvádí, že v současné době přetrvává problém v napojení rozvojových území a ploch na nadřazenou silniční síť, především na transevropské dopravní trasy, a špatná dostupnost venkovských center. Příčinou je nedostatečná dopravní obslužnost a

zanedbanost regionální silniční sítě. Následkem tohoto stavu je ohrožení konkurenceschopnosti regionu a pokles jeho atraktivity pro obyvatele, turistiku a především pro investory. Všeobecně převládá trend upřednostňovat osobní automobilovou dopravu před veřejnou, což má nepříznivé ekonomické dopady právě na veřejnou dopravu, která se tím automaticky stává dražší. V rámci rozvoje jde tedy o zvýšení kvality poskytovaných služeb na místních a regionálních linkách veřejné dopravy a zvýšení její integrace na území celého regionu.

Klíčovým článkem jsou tedy místní komunikace. Prováděcí dokument z r. 2008 na str. 5 uvádí že: *„Jejich současný stav je z velké části nevyhovující, což spolu s absencí chodníků v sídlech kolem frekventovaných silnic zvyšuje negativní vliv dopravy na obyvatelstvo“*. Mezi tyto negativní vlivy patří zejména hluk a snížení bezpečnosti. Podmínkou ekonomického rozvoje těchto lokalit je právě rozvoj místních komunikací.

Oblasti podpory první prioritní osy podle Prováděcího dokumentu (2008):

- Modernizace regionální silniční sítě
- Rozvoj infrastruktury pro veřejnou dopravu
- Modernizace vozového parku veřejné dopravy
- Rozvoj regionálních letišť
- Rozvoj místních komunikací

Do oblastí podpory Rozvoj místních komunikací spadá projekt, kterým se budu více zabývat v praktické části této práce. Proto ji nyní trochu přiblížím.

- **Rozvoj místních komunikací** se podle Prováděcího dokumentu (2008) zabývá oblastí zaměřenou na podporu napojení rozvojových ploch na silniční síť, zvyšování bezpečnosti dopravy v obcích, propojení částí obcí (především z hlediska dostupnosti infrastruktury) a zpřístupnění krajiny, protože místní komunikace jsou zásadní pro dopravní obsluhu na místní úrovni. Netýká se to pouze silnic, ale také chodníků, které je často nutno rekonstruovat nebo vybudovat úplně nové, a jiných cest, které nemusí být určeny pro automobilovou dopravu. V regionu NUTS II Jihozápad převládají venkovské oblasti, proto se počítá s nadprůměrnou potřebou investic do místních komunikací z toho programu.

2.2. Prioritní osa 2 – Stabilizace a rozvoje města a obcí

Významným znakem regionu NUTS II Jihozápad je vysoká rozdrobenost sídelní struktury. Prováděcí dokument (2008) uvádí, že obce s potenciálem růstu rozvoje mají často nevyhovující infrastrukturu, což způsobuje zhoršení demografické a sociální situace a tedy tvoří bariéry pro další rozvoj. Generální centra, v tomto případě města Plzeň a České Budějovice, by měla plnit roli zdroje ekonomického růstu, avšak toto není prozatím dostatečně systematicky rozvíjeno.

„Největší problémy mají periferní venkovské oblasti, které se vyznačují podinvestovanou infrastrukturou, nevyhovující, nedostatečnou nabídkou služeb ve venkovských sídlech, nedostatkem pracovních příležitostí na venkově a odlivem obyvatel v produktivním věku“. (Prováděcí dokument, 2008, str. 33) V regionu se tedy nacházejí oblasti, kterým hrozí vysídlení. Tento trend se týká především okresů Klatovy, Strakonice, Písek a Tábor.

Projekty této prioritní osy mají podle Prováděcího dokumentu (2008) zlepšit základní vybavenost venkovských obcí, vytvořit širší nabídku pracovních míst a zlepšit dostupnost služeb v nejbližších centrech. Cílem opatření je zvýšit kvalitu života místních obyvatel, proto se zaměřují na regeneraci a revitalizaci obcí a měst a podporu infrastruktury veřejných služeb.

Oblasti podpory druhé prioritní osy podle Prováděcího dokumentu (2008):

- Integrované projekty rozvojových center
- Rozvojové projekty spádových center
- Revitalizace částí měst a obcí
- Rozvoj infrastruktury základního, středního a vyššího odborného školství
- Rozvoj infrastruktury pro sociální integraci
- Rozvoj zdravotnické péče

2.3. Prioritní osa 3 – Rozvoj cestovního ruchu

Dalším znakem regionu NUTS II Jihozápad je podle Prováděcího dokument (2008) velké množství přírodních, historických i kulturních zajímavostí, které jsou důležité pro rozvoj. Přesto tento potenciál není v současné době dostatečně využíván zejména díky nízké úrovni základny cestovního ruchu, špatnému stavu některých významných

památek a častokrát dokonce i nízkou kvalitou základních a doplňkových služeb. Důležitou roli hraje i sezónnost cestovního ruchu. Zatímco v létě je region hojně navštěvován, zimní sezona, jarní a podzimní měsíce jsou značně pozadu.

Prováděcí dokument (2008) uvádí, že podpora v tomto oboru je tedy zaměřena především na modernizaci a rozvoj zařízení s hlavním cílem zlepšit kvalitu poskytovaných služeb, případně zlepšit infrastrukturu v lokalitách, kde je celkově nedostatečná nabídka služeb. Dalším přispěním by bylo zlepšení kulturní nabídky, která zatraktivní region pro návštěvníky i z hlediska alternativních aktivit.

Oblasti podpory třetí prioritní osy podle Prováděcího dokumentu (2008):

- Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu
- Revitalizace památek a využití kulturního dědictví v rozvoji cestovního ruchu
- Rozvoj služeb cestovního ruchu, marketingu a produktů cestovního ruchu

2.4. Prioritní osa 4 – Technická pomoc

Předmětem technické pomoci jsou podle Prováděcího dokumentu (2008) aktivity, které podporují efektivní řízení, kontrolu a monitorování čerpání prostředků z ROP NUTS II Jihozápad. Zároveň má posílit absorpční kapacitu celého území regionu. Dále se stará o zabezpečení realizace projektů z hlediska krytí finančních potřeb. Stará se také o platy pracovníků zapojených v ROP Jihozápad, zpracování studií a analýz, propagaci, přípravu a realizaci projektů, vzdělávacích programů, poskytování asistence a metodické pomoci potenciálním překladatelům projektů a jiné.

Oblasti podpory čtvrté prioritní osy podle Prováděcího dokumentu (2008):

- Podpora řídicích, implementačních a kontrolních úkolů řídicího orgánu
- Podpora zvyšování absorpční kapacity regionu

2.5. Implementační struktura

Každá země má podle Ministerstva pro místní rozvoj (2003) určený Národní strategický referenční rámec, ze kterého vychází při čerpání pomoci ze strukturálních fondů a tvoří tak institucionální strukturu. Konečné zastřešení provádí Národní orgán pro koordinaci, označovaný jako NOK a který je jedním z odborů Ministerstva pro

místní rozvoj ČR. Národní orgán pro koordinaci vymezuje základní struktury a pravidla pro realizaci projektů a zabývá se každým operačním programem samostatně. Pro období 2007 – 2013 byla stanovena dvoustupňová struktura, která se skládá z řídicího orgánu a zprostředkujícího subjektu. Příjemce podpory může být napojen jak na zprostředkovatele, tak přímo na řídicí orgán.

MMR (2003) dále uvádí, že řídicí orgán nese zodpovědnost za efektivitu, správnost a realizaci programu v souladu s národními normami a předpisy Evropské unie. Zároveň má funkci koordinační, ale část svých pravomocí může delegovat na zprostředkující subjekt. V rámci NUTS II Jihozápad je řídicím orgánem Regionální rada soudržnosti se sídlem v Českých Budějovicích.

Zprostředkující subjekt podle MMR (2003) vykonává pravomoci, které na něj může delegovat řídicí orgán na základě smlouvy o delegování pravomocí. Míra delegování je u každého projektu individuální. Mezi další povinnosti tohoto subjektu patří metodické vedení pro příjemce. Zprostředkovatelem mohou být odbory ministerstev nebo jiné organizace, které ministerstva zřizují, například Národní vzdělávací fond nebo Czechinvest, což je agentura pro podporu podnikání a investic.

Jako příjemce MMR (2003) označuje úspěšného žadatele o dotaci, který podepsal s řídicím orgánem smlouvu o realizaci projektu. Příjemce přijímá finanční podporu a realizuje projekt. Je zodpovědný za to, že čerpání dotace probíhá v souladu se stanovenými pravidly. Definice dotace může vypadat například takto: „*Peněžitá úhrada ze strany státu (především vlády nebo zákonodárného sboru), územněsprávního celku (kraj, obce, městská část) nebo z Evropské unie, která je poskytnutá konkrétnímu subjektu na úhradu nákladů. Dotace je často vázána na spoluúcast příjemce, kdy dotace tvoří určitý procentuální podíl z částky vynaložené příjemcem dotace.*“ (www.enovation.cz 2014)

2.5.1. Další články struktury

Mezi další články, které se podílí na průběhu a realizaci projektu, patří podle Tauera (2009) platební a certifikační orgán, který je zodpovědný za celkové řízení prostředků poskytnutých České republice Evropskou unií ze strukturálních fondů. Pro ČR je tímto orgánem Ministerstvo financí, které řídí a koordinuje toky finančních prostředků, předkládá Evropské komisi výkazy a žádosti o platbu a ověřuje jejich správnost.

Platební jednotkou označuje Tauer (2009) subjekt, který vykonává funkce přenesené na něj platebním orgánem. Bývají jimi ministerstva, která jsou zodpovědná za implementaci jednotlivých programů, kraje, nebo jiné organizace.

Dohled nad programem provádí tzv. monitorovací výbor. Jeho činnostmi jsou podle Tauera (2009) schvalování programových dodatků, schvalování kritérií pro výběr projektů, schvalování návrhů na změnu programu, kontrola poskytování pomoci a jiné.

Tauer (2009) dále uvádí jako součást každého operačního programu technickou asistenci. Ta se stará například o metodickou podporu žadatelů a příjemců, zpracovávání studií, tvorbu manuálů, připomínkování strategických dokumentů, monitorování a evaluace.

Posledním článkem je podle Tauera (2009) auditní orgán, který zajišťuje audit na úrovni řídicích a kontrolních systémů a informuje o jeho výsledku Evropskou komisi.

2.6. Žadatelé

Pro každý operační program je podle www.rr-jihozapad.cz určen obecný výčet možných typů žadatelů. Může jít o obce, kraje, ministerstva, podnikatele, vlastníky dopravní infrastruktury, neziskové organizace, školy, výzkumná centra, vzdělávací instituce a jiné. Těm všem jsou určeny Příručky pro žadatele, ve kterých jsou kompletní informace o celém projektovém cyklu, včetně procesu hodnocení. Zároveň obsahují výčet podmínek, které musí příjemce splnit. Podepsáním smlouvy o podmínkách poskytnutí dotace se žadatel stává příjemcem a začne přijímat prostředky od řídicího orgánu, podílí se na dosažení cílů podpory a realizuje aktivity, které byly navrženy v projektu. V tom mu pomáhá Příručka pro příjemce s přesnou metodikou postupu při realizaci, procesem monitorování a kontrolami během realizace, včetně udržitelnosti projektu.

Každý, kdo chce požádat o dotace, musí vypracovat projekt a předložit jej řídicímu orgánu operačního programu. K tomu je nutno sledovat časově omezené výzvy, které tyto řídicí orgány pravidelně zveřejňují, například na oficiálních stránkách Ministerstva pro místní rozvoj www.strukturalni-fondy.cz nebo www.rr-jihozapad.cz. Tyto výzvy jsou souhrnem informací o termínu, odkdy je možno předkládat žádosti o dotaci, o místech

příjmu žádostí, časovém harmonogramu a o dalších podmínkách pro předložení projektu. Doba trvání je vždy minimálně 30 kalendářních dnů ode dne vyhlášení výzvy.

3. Další možnosti získávání prostředků

Mimo veřejnosti nejznámější formy spolufinancování projektů pomocí strukturálních fondů Evropské unie existují i jiné, i když ne tolik viditelné způsoby. Jedním z nástrojů Evropského společenství jsou podle Přichystala (2008) komunitární programy. Pro ty, kteří nedosáhnou na strukturální fondy, pak existuje možnost využít tzv. Norských fondů. Další možností je financování díky nadacím zřízeným za účelem dosahování obecně prospěšného cíle. Podporují projekty v oblastech jako duchovní hodnoty, ochrana lidských práv, životního prostředí, kulturních památek, tradic, vzdělávání a jiných.

Wokoun (2006) k těmto možnostem přidává ještě Fondy solidarity, které pomáhají regionům členských zemí, pokud jsou postižené velkou přírodní, technickou nebo ekologickou katastrofou. V takových případech poskytují okamžitou finanční pomoc například na vyčištění postižené oblasti nebo zajištění ubytování a financování záchranných služeb. Dlouhodobá opatření neřeší a přenechává je strukturálním fondům nebo Fondu soudržnosti.

Jako další možnost Wokoun (2006) uvádí poskytování finanční pomoci Švýcarska České republice. Tyto prostředky jsou poskytovány formou fondů v předem dohodnutých oblastech. Hlavními prioritními osami tohoto projektu jsou: regionální rozvoj, zdraví (především péče o seniory), životní prostředí a kultura.

3.1. Komunitární programy

Podobně jako strukturální fondy, jsou i komunitární programy víceleté a pomáhají řešit společné problémy členských států v různých specifických oblastech, které přímo souvisejí s politikami Společenství. Mezi oblasti podpory v tomto případě patří vzdělávání, výzkum a inovace, kultura, podnikání, životní prostředí, sociální politika, informační společnost, zdraví, svoboda, bezpečí a mnohé další.

Hlavní rozdíl mezi strukturálními fondy a komunitárními programy je podle Přichystala (2008) v tom, že alokace prostředků komunitárních programů není určena

pro konkrétní stát, ale pro konkrétní program. Mají tedy mnohonárodní dopad a proto i schvalování projektů probíhá přímo na generálním ředitelství Evropské komise.

Projekty jsou určeny veřejným i soukromým subjektům, členskými nečlenskými státy EU, neziskovými organizacím, médiím, národním statistickým úřadům, univerzitám a mnohým dalším. Vlastní financování probíhá pomocí grantů v rozmezí 40 až 75% potřebných financí.

3.2. Norské fondy

Finanční mechanismus Norska, jinak také nazývaný Norské fondy, poskytuje podle Přichystala (2008) granty na investiční projekty v různých oblastech. Například ochrana životního prostředí, ochrana a obnova kulturního dědictví, podpora soudnictví nebo zdravotnictví.

Finanční prostředky z těchto fondů jsou určeny na jednotlivé projekty a jejich čerpání je podmíněno žádostí o grant. Žádost mohou podle Přichystala (2008) podat všechny instituce veřejného i soukromého sektoru a nevládní neziskové organizace. Výhodou je, má-li žadatel jako partnera některou norskou organizaci.

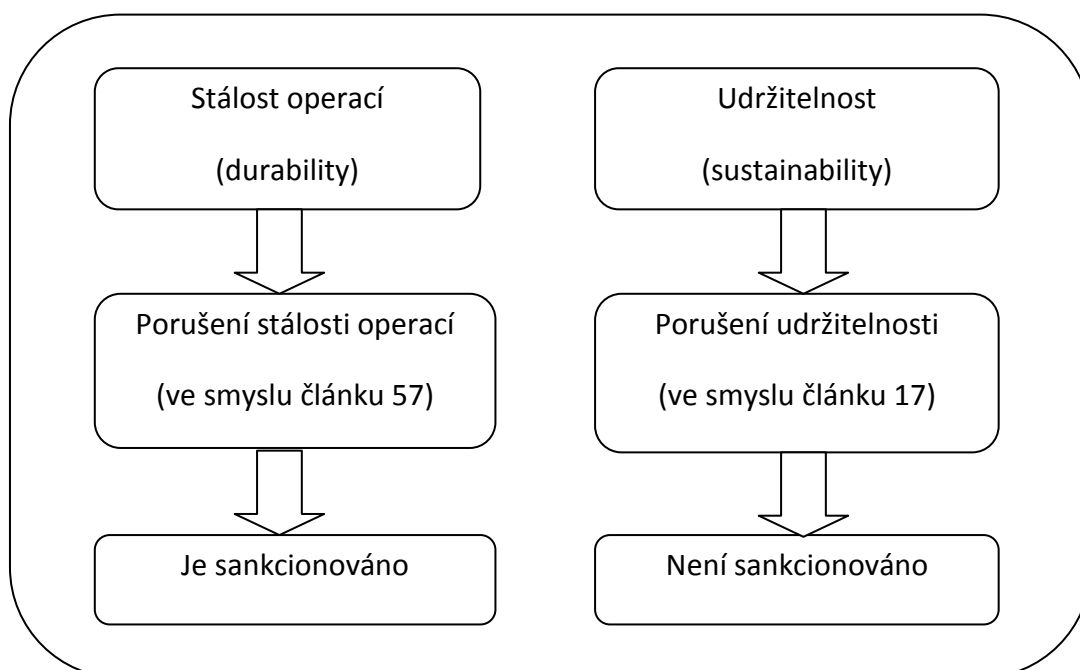
4. Udržitelnost projektu

Termín „udržitelost projektu“ má poněkud odlišný charakter v české a anglické podobě. Společnost RODECo (2010), také za podpory Evropské unie a Ministerstva pro místní rozvoj, zpracovala na tuto problematiku samostatnou příručku.

Na základě příslušných legislativních dokumentů docházejí k závěru, že podle obecného nařízení k SF č. 1083/2006 se „udržitelost“ (anglicky sustainability) váže k tématu udržitelného rozvoje, prosazování cílů fondů a to především s ohledem na životní prostředí. S termínem udržitelný rozvoj nejsou spojeny žádné sankce.

Udržitelnost tak, jak je v České republice spojována s projekty spolufinancovanými Evropskou unií, je legislativou označována jako „stálost operací“, (anglicky durability). Legislativou je toto řešeno v tom samém dokumentu článkem 57 a to včetně podmínek zachování příspěvku z fondů a odkazů na články zabývající se zpětným získáváním neoprávněně vyplacených prostředků. S tímto pojmem je tedy svázána tato práce. Názorně jsou rozdíly pěkně uvedeny na tomto schématu:

Obrázek 1: Stálost operací vs. udržitelnost



Zdroj: RODECo (2010)

Udržitelný rozvoj je zde řešen ve fázi žádosti o podporu a jejího hodnocení. Zároveň musí žadatel prokázat vztah projektu k životnímu prostředí a udržitelnost

z ekonomického a institucionálního pohledu. Udržitelnost je tedy podle RODECo (2010) jakousi podmnožinou ke stálosti operací, která může ovlivnit rozhodování o přidělení dotace, ale Evropská komise v souvislosti s ní své požadavky nespécifikuje ani nesankcionuje.

4.1. Vymezení pojmu

„A project is sustainable when it continues to deliver benefits to the project beneficiaries and/or other constituencies for an extended period after the Commission's financial assistance has been terminated“ (Handbook on Sustainability, 2006).

V překladu to znamená, že „Projekt je udržitelný, když i nadále přináší užitek příjemci a/nebo kolektivu, po delší časové období poté, co bylo ukončeno jeho spolufinancování Komisí“.

Příručka pro příjemce (2014) uvádí, že po finančním ukončení projektu je příjemce povinen zajistit jeho udržitelnost a to po dobu nejméně pěti let od data ukončení projektu, pokud to charakter daného projektu dovoluje. Tato podmínka platí především pro projekty investičního nebo částečně investičního charakteru. Proto se také o udržitelnosti hovoří i jako o stálosti nebo uchování investice. Naopak nemusí být dodržena u projektů týkajících se financování mezd nebo školení. Pro malé a střední podniky je toto období minimálně tři roky. Je to ale pouze podmínka stanovená programem. Pokud je projekt kvalitní, žije dál.

4.2. Dlouhodobě udržitelný projekt

Aby byl projekt dlouhodobě udržitelný, musí být podle Marka a Kantora (2007) zajištěna kombinace faktorů, mezi které patří v první řadě realistický a kvalitně zpracovaný podnikatelský plán, kvalitní manažerské vedení projektu a zajištění finanční spoluúčasti na projektu. Velmi tedy záleží na kompetentnosti žadatele a to z hlediska kvality lidských zdrojů a materiálního a finančního zajištění.

O dlouhodobé udržitelnosti projektu je nutno uvažovat již od počátku jeho formulace. Marek a Kantor (2007) uvádí, že se musí vzít v potaz dlouhodobá vize projektu, finanční nebo jiná spolupráce s jinými partnery a případné jiné finanční

závazky. Realizátor musí mít stanovený přesný harmonogram projektu včetně toho, kdo bude za jaký úkol zodpovědný, specifikované metody a časový plán sběru informací, které se týkají projektu. Žadatel o dotaci musí vzít v potaz, jak bude financovat projekt po vypršení grantu ze strukturálních fondů a v neposlední řadě by měl mít připravený marketingový plán na zvyšování povědomí o projektu.

Náklady na udržitelnost nejsou součástí rozpočtu projektu, přesto s nimi podle Marka a Kantora (2007) musíme počítat. Evropská unie se totiž snaží předcházet dlouhodobému zatěžování veřejných rozpočtů tím, že projekty, které by toto mohly způsobit, odmítá. Musíme tedy prokázat, že máme i jiné zdroje, jako jsou vlastní zdroje, sponzorské dary a jiné dotační programy. Je proto vhodné k žádosti připojit i vypracovaný tzv. „business plan“ nebo výstupní strategii. Pokud realizátor nedodrží závazek udržitelnosti, je to považováno za nedodržení podmínek a může to vést i k povinnosti vrátit část poskytnutých finančních prostředků nebo dokonce celou částku. Mezi faktory, které mohou projekt nejvíce ohrozit, patří nedostatek financí a nedostatek schopných lidí. Existuje mnoho rizik spojených s projektem a je téměř nemožné předejít všem těmto rizikům. Proto je důležité provádět předběžná opatření a mít připravené návrhy řešení krizových situací pro případ jejich vzniku.

4.3. Podmínky udržitelnosti

Příjemce se ve Smlouvě o poskytnutí dotace zavazuje, že realizuje a zachová po dobu udržitelnosti projektu určité monitorovací indikátory neboli ukazatele. „*Indikátory slouží k monitorování průběhu a výsledku realizace projektů, oblastí podpory, prioritních os a programů vzhledem ke stanoveným cílům*“ (Slovník pojmů Strukturálních fondů, 2015). Těchto indikátorů existuje celá řada a jejich seznam a definice byly zpracovány do samostatné příručky, která má pomoci žadateli vybrat si vhodné indikátory tak, aby co nejlépe charakterizovaly jeho projektový záměr.

Indikátory, které žadatel zvolí, jsou konkrétně vymezeny v první části Smlouvy s názvem „Předmět a účel smlouvy“. Zachování investice znamená, že příjemce dotace se chová tak, aby výstupy projektu naplňovaly cíle, ke kterým se zavázal v projektové žádosti. K větší přehlednosti slouží jednoduchá tabulka, která je uvedena níže.

Tabulka 1: Monitorovací ukazatele projektu

Ukazatel	Měrná jednotka	Počáteční hodnota	Plánovaná hodnota
dle žádosti	dle žádosti	dle žádosti	dle žádosti

Zdroj:Smlouva o poskytnutí dotace (2014)

Po dobu udržitelnosti musí příjemce také dodržovat podmínky, které mu ukládá Příručka pro příjemce ROP NUTS II (2014). Těmito podmínkami jsou:

- udržet a zachovat výsledky a výstupy projektu
- uchovat nově vytvořená pracovní místa
- zacházet s majetkem získaným z dotace jako řádný hospodář a majetek nezatěžovat věcnými právy třetích osob
- „ *v souvislosti s realizací projektu dosáhnout naplnění monitorovacích ukazatelů a zajistit jejich udržení podle Smlouvy o podmínkách poskytnutí dotace po dobu udržitelnosti projektu*“ (Příručka pro příjemce, 2014).
- pokud dojde k neplnění indikátorů nebo cílů projektu, musí se to neprodleně hlásit, a to nejpozději do třiceti dnů před termínem, kdy by k nenaplnění mělo dojít. Pokud není možné ohlásit to předem, pak do pěti dnů od okamžiku, kdy k této události došlo.

Příručka (2014) dále uvádí, že pravidla a obecné zásady pro monitorování vycházejí z nařízení Rady (ES) č. 1083/2006. Při nesplnění podmínek udržitelnosti se může příjemci stát, že bude muset vrátit dotaci nebo její část. Může se ovšem stát, že dojde k dočasnému neplnění podmínek vlivem nepředvídatelných příčin. Myšleny jsou vnější vlivy, především podnební podmínky, nebo havárie. V takovém případě může dojít k prodloužení doby udržitelnosti o čas, nutný k obnově plnění indikátorů projektu. Podmínkami prodloužení se opět zabývá Příručka pro příjemce. Velká pozornost je dále věnována bodu zachování vytvořených pracovních míst.

Příjemce nemusí být vždy provozovatelem dotace, ale vždy nese plnou odpovědnost za zachování výstupů projektu po dobu udržitelnosti (Šteflová 2011). V případě, že provozovatelem je někdo jiný, než její příjemce, musí být součástí žádosti smlouvy o pronájmu, ujednání obchodních podmínek ohledně účelu a využití prostor, provozního řádu a dalších náležitostí, ke kterým se příjemce dotace zavázal v žádosti o dotaci.

4.4. Příjmy a výdaje projektu

Rozpočet a jeho plánování jsou jednou z nejdůležitějších součástí projektu. Struna (2011) upozorňuje na chyby, které při tomto procesu mohou vzniknout. Může to být nejen podhodnocování nákladů, protože rozpočet uvedený v žádosti nelze dodatečně navýšit, ale i nadhodnocování ve snaze získat co nejvyšší dotaci. Záměrně si musí uvědomit, že hlavním účelem dotace je projekt urychlit nebo realizovat ve větším rozsahu.

Projekt vytváří příjmy a nese s sebou výdaje. Podle Šteflové (2011) probíhá indikace příjmů pomocí přírůstkové metody. To znamená, že srovnáváme nulovou a investiční variantu. Nulovou variantou je označována neexistence jakéhokoliv provozu v předmětu projektu. Investiční a současně také rozdílová varianta, je potom v provozu taková, jak v současnosti probíhá. Finanční mezeru vypočítáme na základě celkových příjmů a provozních výdajů podle definice uvedené v článku 55 nařízení Rady. Výše finanční mezery a její vývoj je sledován až do okamžiku uzavření projektu. Po tuto dobu může být příjemce na základě výsledků její aktualizace požádán o vrácení části proplacených prostředků.

Šteflová (2011) uvádí, že projekt může v době udržitelnosti dosahovat některých příjmů, které nebyly plánované. V takovém případě se musí provést výpočet finanční mezery a přiložit ji k monitorovací zprávě. Podle definice článku 55 nařízení Rady (ES) 1083/2006 jsou to příjmy, které hradí uživatelé za aktivity vytvořené díky realizaci projektu (vstupné), příjem z prodeje propagačních materiálů a reklamy, příjmy z pronájmu a z poplatků za parkování, z dotace s charakterem poplatku vázaného na určitý úkon, příjmy z mýtného, zůstatková hodnota projektu a také úspory z rozsahu.

Oproti tomu projekt vykazuje výdaje, které můžeme podle Štěpánka (2015) rozdělit do dvou skupin na hlavní a vedlejší. Mezi hlavní řadí nákup strojů, technologií, pozemků, staveb, ale také výdaje na stavební dokumentaci, povinnou publicitu, stavební dozor a technologické činnosti. Jako vedlejší náklady jsou označovány například náklady na výběrová řízení, poradenské služby, různé finanční výdaje a poplatky, mzdové náklady a odvody na sociální a zdravotní pojištění.

Jinak můžeme rozdělit výdaje na způsobilé a nezpůsobilé. Štěpánek (2015) označuje za způsobilé výdaje takové, které jsou proplacitelné z dotace operačního programu. Tyto

náklady musí být prokazatelné účetním dokladem, nákup musel být proveden v termínu spojeném s realizací projektu a výdaje musí být vynaloženy v souladu s cíli oblastí operačního projektu. Jsou ale stanoveny i jisté limity, se kterými je nutno počítat. Pravidelně jsou aktualizovány v příslušném Metodickém pokynu ke způsobilým výdajům. Například projektová dokumentace může tvořit max. 5% způsobilých výdajů, a pokud tuto hranici překročí, jedná se podle Metodického pokynu (2014) o nezpůsobilé výdaje a jaké takové nebudou proplaceny.

Jak již bylo naznačeno, existují i tak zvané nezpůsobilé výdaje, které nemohou být proplaceny ze strukturálních fondů. Štěpánek (2015) však uvádí, že i takové výdaje musí být vykázány ve finančním plánu a jsou hrazeny z vlastních zdrojů žadatele. Mezi tyto výdaje je možné zařadit například daň z přidané hodnoty u plátců DPH, úroky z úvěrů, výdaje na reprezentaci, pokuty, penál, dary, odpisy pohledávek, konzultační služby a daň z nemovitostí.

Dále Šteflová (2011) uvádí, že příjmy a výdaje by měly být striktně účetně odděleny způsobem analytické evidence tak, aby byla zajištěna jejich prokazatelnost. U provozních výdajů, kde není jasná vazba na projekt, je to obzvláště důležité. Všechny operace musí být příjemci schopni dokladovat podle platných nařízení ES při následných kontrolách a auditech.

4.5. Monitorovací zprávy

Kontrola, prováděná v období udržitelnosti projektu se zabývá se monitorovacími zprávami, a označuje se jako *ex-post*. Glosář základních pojmů EU (2005) ji charakterizuje jako následnou nebo také dodatečnou kontrolu, která se zaměřuje na faktory úspěchu a selhání a na udržitelnost výsledků a dopadů. Těmito kontrolami se zabývá Komise ve spolupráci s členským státem a řídicím orgánem. Hodnocení musí být dokončeno nejpozději dva až tři roky po skončení programového období.

Udržitelnost sama totiž začíná teprve po zahájení provozu. O této fázi musí příjemce informovat poskytovatele dotace prostřednictvím monitorovací zprávy. Šteflová (2011) uvádí, že v průběhu období udržitelnosti se předkládá monitorovací zpráva každý rok do 30 dnů od data výročí ukončení realizace projektu. Zpráva je vyplňována elektronicky

ve webové aplikaci BENEFIT7. Poté je vytištěna, podepsána a spolu s přílohami doručena na úřad.

Informační systém BENEFIT7 je provozován z prostředků fondů Evropské unie a státního rozpočtu a slouží pro vyplňování a podávání elektronické žádosti o podporu ze strukturálních fondů Evropského společenství a Národních zdrojů v programovém období 2007 – 2013. Zároveň obsahuje uživatelskou příručku s podrobným návodem, jak řádně vyplňovat nejen žádosti o dotace, ale také monitorovací zprávy a hlášení. Příručku je možné najít například mezi dokumenty pro žadatele na stránkách ROPu Jihozápad. Aplikace BENEFIT7 je společná pro všechny operační programy realizované v ČR.

4.6. Monitorovací ukazovatele

Monitorovací ukazovatele, také označované jako monitorovací indikátory slouží k pozorování a posuzování pokroku při realizaci projektu. Přichystal (2008) uvádí, že indikátory měří dosažené výsledky u jednotlivých projektů a naplňování cílů oblastí podpory a celého programu. Pomocí ukazatelů žadatel vysvětlí, co přinese realizace projektu a co bude vytvořeno. Ukazatele by měly být splněny po ukončení projektu.

4.7. Archivace dokumentace

Ze zákona vyplývá povinnost archivovat dokumenty a v případě projektů spolufinancovaných Evropskou unií to není jinak. Jak uvádí Šteflová (2011), pro tyto dokumenty platí archivační povinnost dokonce dvojí.

Podle Zákona o účetnictví 563/1991 začíná plynout lhůta 10 let po ukončení poslední plavby na projekt. Právní předpis může stanovit dobu delší než deset let, v tom případě se postupuje podle právních předpisů ČR.

Druhá povinnost je zakotvena v článku 88 a následujících Nařízení Rady (ES) 1083/2006 a ukládá archivovat dokumenty po 3 roky od ukončení programu.

Archivovat je třeba i způsob, jakým je prováděna publicita projektu. Tedy fotografie nebo novinové články.

4.8. Publicita

Zároveň s čerpáním dotace připadá příjemci také povinnost informovat veřejnost a cílovou skupinu o tom, že daný projekt je spolufinancován Evropskou unií. Rovněž pro tuto problematiku byla Regionální radou regionu soudržnosti Jihozápad zpracována příručka s názvem „Pravidla pro publicitu“. Podle typu investic se liší způsoby realizace informačních a propagačních sdělení. Šteflová (2011) uvádí jako nejdůležitější, že sdělení o využívání prostředků strukturálních fondů musí obsahovat:

- evropský symbol v souladu s grafickými normami stanovenými v příloze Nařízení Komise a odkaz na Evropskou unii
- odkaz na příslušný fond
- prohlášení, které zdůrazňuje přínos intervence Společenství, například: „Směr = budoucnost; cíl = prosperita“
- logotyp ROP Jihozápad
- logotyp příslušného kraje, na jehož území je projekt realizován – v případě, že projekt má i podporu od kraje

Vilamová (2004) uvádí, že v rámci propagace a publicity musí být na všech propagačních materiálech, formulářích žádostí, rozhodnutích o grantech a informačních tabulích realizovaných projektů uvedeno logo EU a to v souladu s Nařízením Rady (ES) č. 1159/2000

Pravidla pro publicitu dále uvádějí, že nebudou-li ze strany příjemce splněny požadavky na patřičnou publicitu programu, může poskytovatel dotace žádat vrácení části dotace.

4.9. Hodnocení efektivity projektu a udržitelnosti projektu

Každý, kdo žádá o dotaci, musí zajistit aspekty udržitelnosti. Ty jsou na institucionální, finanční a na politické úrovni. Institucionální řeší fakt, zda budou institucionální struktur, které umožnili realizaci projektu existovat i po jeho ukončení. Politická úroveň se řeší v případě, že projekt bude mít strukturální dopad, například na zdokonalení legislativy, pravidel chování nebo postupů. Z hlediska udržitelnosti jsou

stěžejními aspekty finanční, jelikož se zabývají financováním projektu po ukončení podpory ze zdrojů Evropské unie.

Touto kontrolou se podle Wokouna (2006) zabývá hodnocení Ex-post a odpovídá za ně Komise ve spolupráci s členským státem a řídicím orgánem. A zatímco udržitelnost musí být pětiletá, hodnocení, které o ní vypovídá, musí být dokončeno nejpozději do tří let po skončení programového období.

4.9.1. Finanční kritéria udržitelnosti

Pro vyhodnocení finančního aspektu se používají ukazatele finanční analýzy kalkulované z finančních toků. Podle Metodického pokynu pro zpracování finančního a ekonomického hodnocení projektů, se používají ukazatele: Čistá současná hodnota (NPV), Vnitřní výnosové procento (IRR), Index ziskovosti (NPV/I) a Doba návratnosti z nediskontovaných toků. Výstupem hodnocení je komentář výsledku ve vztahu k ekonomické rentabilitě projektu. Může se stát, že výsledky nejsou pro daný projekt relevantní. Potom je žadatel povinen popsat důvody, proč tomu tak je. Jmenované ukazatele slouží také k porovnávání projektů mezi sebou, a proto bývají někdy označovány jako kritériální. Sieber (2004) ve své publikaci Studie proveditelnosti uvádí, že ukazatele slouží především pro posouzení zhodnocení a návratnosti vložených finančních prostředků v komerční sféře. Na základě jejich výsledků je pak možné projekt přijmout nebo zamítnout. Ale v případě veřejně prospěšných projektů je jejich vypovídací schopnost využívána pro posuzování udržitelnosti.

Čistá současná hodnota (NPV) je rozdílem mezi současnou hodnotou příjmů z investice a aktualizovanou hodnotou kapitálových výdajů vynaložených na investici. Pokud je současná hodnota kladná, je investice přípustná, protože přináší příjem ve výši úroku. Je-li její hodnota nulová, nezáleží na tom, zda investici budeme realizovat nebo ne. Čím vyšší je však hodnota NPV, tím je investice výnosnější (Marek, 2009). Podle metodiky EU (2010) je čistá současná hodnota investice počítána podle následujícího vzorce:

$$NPV = \sum_{t=0}^n \frac{CF_t}{(1+r)^t}$$

Zdroj: Metodický pokyn pro zpracování finančního a ekonomického hodnocení projektu (2010) (I.)

- NPV - čistá současná hodnota investice
- CF_t - hotovostní tok plynoucí z investice v období t
- r - diskontní sazba
- t - období (rok) od 0 do n

Vnitřní výnosové procento (IRR) je takovou zvažovanou úrokovou mírou, při které se současná hodnota příjmů z investice rovná současné hodnotě výdajů na investici. Jeho hodnota je porovnávána se zvažovanou úrokovou mírou ERR. Pokud je IRR vyšší než zvažovaná úroková míra, je přípustná realizace projektu. Také zde platí, že čím vyšší je IRR, tím preferovanější je investice. Vzorec je opět převzat z metodiky EU (2010):

$$0 = \sum_{t=0}^n \frac{CF_t}{(1 + IRR)^t}$$

Zdroj: Metodický pokyn pro zpracování finančního a ekonomického hodnocení projektu (2010) (II.)

- IRR - vnitřní výnosové procento
- CF_t – hotovostní tok plynoucí z investice v období t
- r – diskontní sazba
- t – období (rok) od 0 do n

Dále je k výpočtu možno použít lineární interpolaci podle vzorce:

$$IRR_{li} = ZÚM_n + \frac{NPV_n}{NPV_n - NPV_v} (ZÚM_v - ZÚM_n)$$

Zdroj: Marek (2009) (III.)

- ZÚM_v – procento, pro které je NPV kladná
- ZÚM_n – procento, pro které je NPV záporná
- NPV_n – kladná NPV při ZÚM_v

- NPV_v – záporná NPV při $ZÚM_n$

Tento vzorec je uveden ve Studijním průvodci financemi podniku (Marek, 2009).

Index ziskovosti neboli Index čisté současné hodnoty (NPV/I) je podílem současné hodnoty příjmů z investice a současné hodnoty výdajů na investici. Je-li hodnota indexu vyšší než 1 znamená to, že současná hodnota příjmů bude větší než současná hodnota výdajů a tedy investice je výhodná. Pokud je index nižší než 1, investice nemá podle Marka (2009) smysl. Pro výpočet (NPV/I) se užívá tohoto vzorce:

$$\frac{NPV}{I} = \frac{(PV + CF_0)}{(-CF_0)} = \frac{\sum_{t=0}^n \frac{CF_t}{(1+r)^t}}{I}$$

Zdroj: Marek (2009) (IV.)

- NPV – čistá současná hodnota investice
- PV- současná hodnota investice
- I – velikost investičních výdajů v nultém období
- CF_t – hotovostní tok plynoucí z investice v období t
- CF_0 – hotovostní tok plynoucí z investice v období 0 (obvykle = - investice)
- r – diskontní sazba
- t – období (rok) od 0 do n

Doba návratnosti z diskontovaných toků podle Metodického pokynu pro zpracování finančního a ekonomického hodnocení projektu (2010) se udává počtem let, která jsou zapotřebí k tomu, aby se kumulované diskontované hotovostní toky od 1. roku vyrovnaly investici.

Praktická část

Metodika práce a cíl práce

Tématem této práce je udržitelnost projektů spolufinancovaných Evropskou unií. Cílem je zkoumání způsobů zajištění nebo fungování projektů po ukončení jejich financování ze zdrojů EU. Tímto okamžikem totiž v podstatě teprve začíná život projektu a to minimálně na dobu stanovenou Smlouvou o poskytnutí dotace. Ve většině případů jde o období pěti let, po které je příjemce povinen plnit podmínky, ke kterým se zavázal.

Metodika

Informace potřebné pro tuto část práce byly získány díky místostarostovi obce Dražice, panu Lubomíru Smažíkovi, a pracovním obecního úřadu Dražice. Data jsou čerpána z dokumentů týkajících se projektu „Rekonstrukce místních komunikací Dražice“. Především ze Žádosti o poskytnutí dotace, Smlouvy o poskytnutí dotace a Monitorovacích zpráv, tedy oficiálních dokumentů, které podléhají kontrole Regionální rady.

Pro projekty realizované v programu ROP NUTS II Jihozápad platí závazná pravidla uvedená v Příručce pro příjemce. Ta, které se týkají udržitelnosti projektu, jsou uvedena a popsána v literární rešerši spolu s odkazem na autory publikací. V této části bude zhodnoceno, jak se tato kritéria u konkrétního projektu podařilo naplnit.

V následujícím textu tedy uvádím konkrétního příjemce dotace, obec Dražice. Důvod, proč o dotaci obec zažádala, způsob plnění podmínek udržitelnosti a závěrečné hodnocení efektivity projektu.

Další otázkou vyplývající z problematiky dotací je cena celého projektu. Proto bylo provedeno srovnání tohoto projektu s obdobnými již realizovanými investicemi spolufinancovanými z programu ROP Jihozápad a na základě tohoto srovnání vyvodím závěry.

5. Charakteristika zvolené obce realizující projekt

Obec Dražice se nachází přibližně 7 km od města Tábora v Jižních Čechách a protíná ji silnice 1. třídy 1/19 ve směru na Písek. Katastrální rozloha obce je 12,96 km² a počet obyvatel přihlášených k 31. 12. 2013 je 795, což podle statistik značí rostoucí trend. Dominantou je kulturní dům se sídlem obecního úřadu a restaurací, kde se pravidelně konají kulturní akce jak pro obyvatele obce, tak pro návštěvníky z okolí. Mezi další zajímavosti patří kostel svatého Jana Křtitele. V roce 2008 byla obec přijata do Mikroregionu Táborsko.

Obec nabízí obyvatelům základní občanskou vybavenost a infrastrukturu přiměřenou své velikosti a počtu obyvatel. Zastupitelé jsou hrdí na vlastní mateřskou školu a základní školu s pěti třídami. Aktivně zde působí i množství spolků, například Myslivecké sdružení, Jawa klub Dražice nebo Letecko-modelářský klub a sídlí zde i několik firem. Díky přístupu zastupitelstva probíhá v obci množství investičních akcí, které mají za cíl zlepšit kvalitu života v obci. V posledních letech se obec Dražice úspěšně ucházela o některé dotace z Programu obnovy venkova, které zvýšily standard životního prostředí obyvatel. Do těchto projektů spadá např. výstavba čističky odpadních vod, kanalizace, vodovodní sítě, rozvody plynu a elektřiny, rekonstrukce místních komunikací nebo výstavba bytového domu.

5.1. Projekt „Rozvoj místních komunikací Dražice“.

V roce 2007 se zastupitelstvo obce rozhodlo pro rekonstrukci části komunikace v exponované části středu obce. Na financování tohoto projektu se rozhodli využít dotaci z programu ROP NUTS II Jihozápad, v programovém období 2007 – 2013. Prioritní zařazení projektu je „Dostupnost center“ a projekt sám se jmenuje „Rozvoj místních komunikací Dražice“. Za podáním žádosti stál v první řadě fakt, že z vlastního rozpočtu by si obec podobnou investici nemohla dovolit a realizace takového projektu by tak byla téměř nemožná.

Díky projektu bylo zrekonstruováno centrum obce, což výrazně přispělo ke zlepšení dostupnosti občanské vybavenosti, především pak obecního úřadu, pošty a

zastávky autobusů. Centrum obce se nyní využívá k setkávání všech občanů při významných událostech v životě obce a to po celý rok. Jako příklad lze uvést velikonoční trhy, čarodějnice a stavění májky, pout', výstavy hasičů, prázdninové akce pro děti, vánoční trhy nebo zpívání u stromečku o Vánocích.

Celá rekonstrukce se skládala ze dvou částí, a sice z rekonstrukce vozovky, která vychází z velice frekventované silnice první třídy a vede k obecnímu úřadu. Druhá část prochází centrem obce. Celková délka rekonstrukce je 195,2 metrů vozovky a 400 m chodníků.

Důvodem k rekonstrukci byl špatný stav povrchu vozovky, způsobený hned několika vlivy, především intenzivní dopravou a působením povětrnosti. K lokálním poškozením vozovky došlo při ukládání inženýrských sítí a obrubníků. Závady působily rušivě i esteticky a prašnost nebo hluk měly negativní dopad na životní prostředí. Předem se také počítalo s tím, že tato komunikace bude i nadále intenzivně využívána.

Tyto nedostatky by mohly být nebezpečné pro chodce i automobilovou dopravu, ale ztěžovaly také řádnou údržbu komunikace. Rekonstrukcí došlo ke zvýšení únosnosti vozovky, lepší odolnosti vůči povětrnostním vlivům, byly odstraněny závady negativně ovlivňující bezpečnost provozu a zlepšil se standard pro pěší chůzi i dopravu. Dále se zlepšila dostupnost občanské vybavenosti, především obecního úřadu, pošty, zastávky autobusů a školy. Součástí projektu bylo i osazení technických prvků.

Po úspěšném schválení dotace byl projekt zařazen do prioritní osy 1, Dostupnost center, oblast podpory 1. 5. Rozvoj místních komunikací, s registračním číslem „CZ.1.14/1.5.00/02.00300“.

V žádosti o poskytnutí dotace jsou definovány indikátory, které se žadatel zavazuje naplnit. Pro projekty tohoto typu jsou povinné tři indikátory. Jejich přehled je zobrazen v tabulce č. 2. Protože první dva indikátory jsou nulové, ve Smlouvě o podmínkách poskytnutí dotace se jako monitorující ukazatel objevuje pouze poslední z nich. Jeho plnění je pak zaznamenáváno v jednotlivých monitorovacích zprávách.

Tabulka 2: Hodnoty indikátorů

Název indikátoru	Výchozí hodnota	Plánovaná hodnota	Rozdíl	Měrná jednotka
Počet odstraněných bodových závad	0,00	0,00	0,00	Počet
Délka nových místních (městských) komunikací celkem	0,00	0,00	0,00	km
Délka rekonstruovaných místních (městských) komunikací celkem	0,00	0,59	0,59	km

Zdroj: Žádost o poskytnutí dotace (2007)

Celá investiční akce byla naplánována na období jednoho roku a proběhla roku 2008. Na zhotovitele stavebních prací bylo vypsáno výběrové řízení, kterého se zúčastnily firmy STRABAG, SWITELSKY a Kočí. Nakonec byla vybrána firma STRABAG, jejíž nabídka byla nejvýhodnější.

Na projektu s obcí spolupracovalo několik dalších firem. Například žádost zpracovala společnost PPCentrum, která se zavázala vykonávat i další činnosti spojené s informacemi o dotačních titulech, včetně podmínek a kritérií pro jejich získání nebo následné monitorování a vyhodnocování. Další na projektu spolupracující firmou byla společnost Progres s. r. o., která se zabývala projektovou dokumentací pro výběrové řízení na projekt. V konečné fázi spojené s propagací, byla pak oslovena společnost Rudi a. s., která zpracovala mosaznou pamětní desku.

5.1.1. Cíle projektu

Jako cíle projektu bylo stanoveno:

- Zvýšení kvality dopravy a bezpečnostního standardu pro pěší chůzi
- Odstranění negativních dopadů na životní prostředí a snížení těchto dopadů na zdraví obyvatel
- Zkrácení času transportu po komunikaci
- Zvýšení estetického vzhledu místa, atraktivity místní části a prestiže obce
- Příspěvek k hospodářskému a sociálnímu rozvoji obce

- Zkvalitnění obslužnosti v rámci osobní i nákladní přepravy
- Zajištění bezbariérového přístupu

Mezi cíle bylo zařazeno také zvýšení únosnosti vozovky a její odolnosti proti mrazu. Obě tyto úpravy mají za účel prodloužit dobu udržitelnosti projektu.

V neposlední řadě bylo cílem výškově oddělit chodníky od vozovky o 12 cm. V souvislosti s nově vybudovanými vpustěmi mělo dojít k lepšímu odtoku srážkových vod.

Vyjmenované cíle jsou v souladu s cíli programů a prioritní osy pro oblast podpory, které jsou uvedeny v teoretické části tohoto textu. Tento projekt zároveň naplňuje dva specifické cíle Oblasti podpory, a sice zvýšení bezpečnosti dopravy v obcích a propojení části obcí. Je plně v souladu s globálním cílem Oblasti podpory: „Zlepšení stavu místních komunikací“ a také s hlavním cílem Prioritní osy shodným s příslušným specifickým cílem ROP: „Zlepšení dostupnosti center osídlení z dalších obcí a měst regionu, z center mimo region a zlepšení vazeb uvnitř regionu“.

5.1.2. Financování projektu

Původně stanovené výše nákladů na projekt byla vypočítána na 4 174 775 Kč a obci bylo přislíbeno 92,5% finančních prostředků formou dotace z Evropských fondů v celkové výši 3 861 666 Kč. Protože peníze z fondu jsou vypláceny až po konečném vyúčtování akce a obec neměla potřebné prostředky k dispozici, otevřela si krátkodobý úvěr na uvedenou částku, kterou posléze splatila právě díky dotaci.

Při konečném vyúčtování byla celková původní částka na realizaci projektu snížena o 28 864, 97 Kč. Tento rozdíl byl způsoben při realizaci projektu. Stavební firma vybraná při výběrovém řízení byla totiž schopná vybudovat dílo levněji. Jak vypadá konečná zjednodušená žádost o platbu je vidět v následující tabulce. Žádost o platbu je zdůvodněna tím, že platba odpovídá výši dotace na vynaložené způsobilé výdaje projektu podle Smlouvy a financování.

Tabulka 3: Zjednodušená žádost o platbu

Finanční výdaje	Kč
Celkové výdaje	4 145 910,03
Celkové způsobilé výdaje celkem	4 145 910,03
Celkové způsobilé výdaje investiční	4 138 910,03
Celkové způsobilé výdaje neinvestiční	7 000,00
Výdaje na nákup pozemků	0,00
Celkové způsobilé výdaje vynaložené v rámci křížového financování	0,00
Požadovaná částka dotace celkem	3 834 965,90
Skutečné příjmy	0,00

Zdroj: Monitorovací zpráva o udržitelnosti (2008)

5.1.3. Vliv na horizontální témata

V žádosti musí být také uvedeno, jaký bude vliv projektu na udržitelný rozvoj a na rovné příležitosti. Realizace tohoto projektu rozhodně nemá negativní vliv, spíše naopak. Zvýšila se bezpečnost provozu, zlepšila se estetická úroveň a díky snížení hluku, emisí a prašnosti se v obci zlepšilo životní prostředí.

Vybudované chodníky slouží k šetrnému způsobu dopravy – pěší chůzi. Zároveň je část zrekonstruované místní komunikace využívána jako cyklostezka a na ni navázal další projekt propojující obec Dražice se sousední obcí Drhovice.

Dále obec dokládá, že projekt respektuje rovné příležitosti ve všech ohledech a zajišťuje snadný přístup do veřejné budovy pošty pro imobilní občany. Chodník a další vjezdy jsou též bezbariérově přístupné.

Při realizaci projektu byl po celé ploše využit recyklát ze stávajícího materiálu na vozovce.

5.1.4. Publicita projektu

Každý, kdo žádá o dotace, se zavazuje, že splní také podmínku publikace. Proto zadala obec inzerát do týdeníku Jihočeský kurýr pro okres České Budějovice. Ten vyšel dne 12. 11. 2008 na straně 13.

Dále byla u vjezdu na rekonstruovanou část silnice postavena zídka a na ní umístěna pamětní deska z mosazi. Podle pravidel daných příručkou o publikaci je na ní uveden název projektu, loga Evropské unie a ROPu a heslo „Směr budoucnost – cíl prosperita“. Rovněž je uvedeno jméno společnosti, která úpravu realizovala.

Obec vydává vlastní noviny s názvem Dražický občasník, proto se i na jejich stránkách objevují informace o čerpání dotací, například v prvním vydání z roku 2009 na straně 12. Informace o dotaci je možné najít také na webových stránkách obce.

5.1.5. Monitorovací zprávy a zpráva o udržitelnosti projektu

Celkem bylo odesláno pět monitorovacích zpráv, které průběžně hodnotí projekt. Díky realizaci projektu byly naplněny tyto plánované cíle:

- Zvýšení kvality dopravy a bezpečnostního standardu pro pěší chůzi
- Odstranění negativních dopadů na životní prostředí a snížení těchto dopadů na zdraví obyvatel
- Zajištění bezbariérového přístupu
- Zkvalitnění obslužnosti v rámci osobní i nákladní přepravy
- Posílení hospodářského a sociálního rozvoje obce
- Zkrácení času transportu po komunikaci, zlepšení estetického vzhledu místa a prestiže obce

Monitorovací indikátor stanovený ve smlouvě byl naplněn, jak zobrazuje následující tabulka.

Tabulka 4: Monitorovací ukazatele

	Název monitorovacího indikátoru dle Smlouvy	Měrná jednotka monitorovacího indikátoru dle Smlouvy	Plánované naplnění monitorovacího indikátoru dle Smlouvy	Stav naplnění monitorovacího indikátoru k datu podání této zprávy
Zadáno ve Smlouvě	Délka rekonstruovaných místních (městských) komunikací celkem	km	0	0,59
Monitorovací zpráva o udržitelnosti projektu	Délka rekonstruovaných místních (městských) komunikací celkem	km	0,59	0,59

Zdroj: Žádost o přidělení dotace (2008)

Kromě monitorovacího kritéria bylo naplněno i kritérium environmentální. Tím bylo zahrnutí recyklátu při realizaci projektu. Celkem bylo použito 595 tun hmoty získané při frézování předchozího povrchu.

Rekonstruovaná komunikace slouží stejnému účelu jako předtím. Slouží všem osobám, včetně těch se sníženou mobilitou a díky své podstatě nevytváří žádné příjmy pro obec.

Projekt měl i multiplikační efekt, a sice takový, že v roce 2010 se z finančních prostředků ROP NUTS II uskutečnila výstavba cyklostezky napojující se na cyklostezku Praha – Vídeň. Část této nové cyklostezky využívá místních komunikací rekonstruovaných díky tomuto projektu.

Během udržovacího období došlo k několika změnám, které však byly posouzeny jako nepodstatné. Patří k nim přestěhování sídla obecního úřadu a s tím související změna adresy příjemce dotace, a také změna e-mailových adres starosty a místostarosty, které souvisí se spuštěním nových obecních webových stránek.

5.1.6. Finanční hodnocení investice

Jak již bylo uvedeno výše, projekt nepřináší obci žádný příjem. Projekt byl realizován v průběhu jednoho roku, proto v následujících letech je CF nulové. Hodnocení investice je proto poněkud obtížné. Uvažujeme-li celkové náklady na projekt jako celkové náklady investice a závěrečnou platbu od Evropské unie jako jediný příjem projektu, pak budou výchozí informace k výpočtu čisté současné hodnoty vypadat následovně:

$$\text{Příjem} = 3\,834\,965,90 \text{ Kč}$$

$$\text{Výdaj} = 4\,145\,910,03 \text{ Kč}$$

$$\text{CF pro } t(0) = 3\,834\,965,90 - 4\,145\,910,03 = -310\,944,13 \text{ Kč}$$

Diskontní sazba = 1,25% (jde o diskontní sazbu dle ČNB k 18. 12. 2008, tedy ke konci roku, kdy byl projekt realizován)

t je v tomto případě rok 0, tedy rok realizace investice

$$NPV = \frac{-310\,944,13}{(1 + 0,0125)^0} = -310\,944,13 \text{ Kč}$$

Protože jde o dotovaný projekt, který nevytváří příjmy a *cash flow* v následujících letech je nulové, lze čistou současnou hodnotu vypočítat pouze pro rok, kdy byla akce realizována.

Z výsledku lze usuzovat, že investice je nevýhodná a měla by být upřednostněna akce alternativní. Obdobně je tomu také u ostatních finančních ukazatelů.

V případě výpočtu vnitřního výnosového procenta by dosažení do vzorce vypadalo takto:

$$0 = \frac{-310\,944,13}{(1 + IRR)^0}$$

Jde tedy o rovnici, která nemá řešení. K výpočtu není možné použít ani lineární interpolaci, protože díky neexistenci příjmů není možné určit procento, při kterém by NPV byla kladná hodnota.

Po dosažení do vzorce pro index ziskovosti získáme lepší výsledek a sice

$$\frac{NPV}{I} = \frac{-310\,944,13}{-4\,145\,910,03} = 0,075$$

nebo

$$\frac{\frac{CF}{(1+r)^t}}{I} = \frac{\frac{-310\,944,13}{(1+0,0125)^0}}{-4\,145\,910,03} = 0,075$$

Protože je hodnota indexu nižší než jedna, nemá podle hodnocení projektu podle tohoto ukazatele investice smysl.

Poslední ukazatel, doba návratnosti investice, nemá v tomto případě smysl.

5.1.7. Alternativní řešení

Variantou k spolufinancování z prostředků ROP NUTS II Jihozápad, je financování celého projektu z vlastních prostředků. V takovém případě by si obec musela zařídit úvěr. Výše úvěru by odpovídala původnímu odhadu potřebných financí, tedy 4 174 775 Kč. Stále platí fakt, že z investice neplynou žádné zisky a projekt je realizován v průběhu jednoho roku.

Výpočet čisté současné hodnoty by vypadal následovně:

Příjem = 0 Kč

Výdaj = 4 174 775 Kč

CF pro $t(0) = 0 - 4\,174\,775 = -4\,174\,775$ Kč

Hodnotu r uvažujeme stejně jako v předchozím případě 1,25%

$$NPV = \frac{-4\,174\,775}{(1 + 0,0125)^0} = -4\,174\,775 \text{ Kč}$$

Podle výsledku můžeme říci, že investice by neměla být realizována. Dalším ukazatelem je vnitřní výnosové procento, které opět není možné vypočítat. Po dosazení do vzorce získáme takovouto rovnici:

$$0 = \frac{-4\,174\,775}{(1 + IRR)^0}$$

Stejně jako v realizovaném projektu není možné hodnotu IRR vypočítat ani lineární interpolací, protože neexistence příjmů vylučuje, aby vypočtená hodnota NPV byla kladná.

Jediný ukazatel, který je v daném případě možno vzít v úvahu, je Index ziskovosti. Protože hodnota NPV je shodná s vyšší investičního výdaje, výsledná hodnota indexu je 0.

$$\frac{NPV}{I} = \frac{-4174\ 775}{-4\ 174\ 775} = 0$$

Tato hodnota opět potvrzuje, že investice by neměla být realizována.

5.1.8. Porovnání výsledků

Z předchozích kapitol vyplývá, že projekt je ekonomicky nerentabilní a tedy že výsledky nejsou pro daný projekt relevantní. Vysvětlením je, že projekt byl vytvořen za účelem opravy komunikace, zlepšení přístupnosti důležitých míst občanské vybavenosti imobilním občanům a zlepšení estetického působení centra obce, mimo jiné.

Protože komunikace je součástí Pasportu místních komunikací, obec je vázána věcným břemenem se o ni starat. Přestože tedy všechny výsledky finanční analýzy dokazují, že investice je nerentabilní, obec se rozhodla tento projekt realizovat. Z vlastních prostředků by si takovou investici nemohla dovolit a to byl také důvod pro podání žádosti o dotaci. Obec za účelem financování zřídila běžný účet a půjčku u banky. Po obdržení peněžních prostředků od EU byl úvěr splacen. Spoluúčast obec uhradila v rámci běžných rozpočtových opatření.

Pokud porovnááme projekt tak, jak proběhl, s případným alternativním řešením, potvrdí se důvod, proč obec zažádala o dotaci. Výdaj 310 944,13 Kč je snáze zařaditelný do rozpočtu obce a snáze uhraditelný z obecních příjmů, než částka 4 174 775 Kč. Pokud jde o údržbu komunikace, chodníků a technických prvků, které byly součástí rekonstrukce, pro obec se nic nezměnilo. Údržba pozemních komunikací, chodníků a cyklostezek je stálou položkou při sestavování rozpočtu obce, a protože délka komunikací se nezměnila, nebylo třeba činit dodatečná opatření. Nejsou zde vybírány žádné poplatky za parkování a ani poplatek za pronájem veřejného prostranství se oproti předchozím obdobím nezměnil. Na údržbu veřejného prostranství má obec vlastního zaměstnance.

Kromě ekonomických ukazatelů bylo splněno i environmentální kritérium a sice byl použit recyklát z původní vozovky.

5.1.9. Je projekt drahý?

Různé firmy nabídky stavbu provést za různé ceny. Zvítězila nabídka společnosti Strabag, která cenu díla vyčíslila na 3 917 807, 03 Kč. Další účastníci výběrového řízení, společnosti Swietelsky a Kočí učinili nabídky přesahující 4 miliony Kč. Přestože konečná cena realizace byla o něco nižší, nabízí se otázka, je-li tato cena spíše nízká či vysoká. Odpověď však není tak jednoznačná.

Ing. Tomáš Tužín (2011) ve svém článku dělí náklady infrastruktury na dvě skupiny. A sice na stavební investiční náklady na rekonstrukci silnice, přičemž uvažuje dobu životnosti kolem 30 let, a nestavební náklady, mezi které patří letní a zimní údržba a drobné opravy.

Z hlediska neinvestičních nákladů se pro obec nic nemění, jak již jsem uvedla v předchozím textu.

Pokud se podíváme na projekt rekonstrukce v Dražicích, bylo v rámci investičních nákladů nutno zfrézovat starý povrch vozovky, odstranit svávající nevyhovující chodníky, upravit inženýrské sítě, na vozovku položit nový povrch (částečně z recyklátu), vybudovat nové chodníky a osadit nové veřejné osvětlení.

Stavební firma rozdělila náklady takto:

Tabulka 5: Náklady stavební firmy

	cena v Kč	DPH	cena v Kč s DPH
Rekonstrukce místní komunikace	1 582 654,90	19%	1 883 359,33
Chodník	1 079 270,32	19%	1 284 331,67
Veřejné osvětlení	630 349,60	19%	750 116,02
Ostatní *	31 496,00	19%	37 480,24
Celkem	3 323 770,82		3 917 807,03

Zdroj: Faktura společnosti STRABAG

*V položce Ostatní jsou zahrnuta závěrečná měření a revize, zakreslení skutečného stavu, zakreslení geodetického zaměření a doprava materiálu.

Bohužel, aby bylo možno financování toho projektu porovnat s obdobnými projekty, musela bych znát ceny stejných prací, za jaké je realizují jiné stavební firmy. Z hlediska (ne)dostupnosti informací bylo však možno získat pouze data vypovídající o

základní charakteristice projektu, celkových nákladech na jeho realizaci, výši dotace a počet rekonstruovaných metrů povrchů.

Z tohoto důvodu jsem z oficiální databáze projektů ROP Jihozápad vybrala několik příkladů v prioritě Dostupnost center, v opatření Rozvoj místních komunikací. Všechny vybrané projekty byly realizovány v programovém období 2007 – 2013 a jejich financování je tedy již ukončeno. Některé byly již ukončeny finálně. V následující tabulce jsou základní identifikační znaky jednotlivých projektů vybraných pro porovnání.

Tabulka 6: Vybrané projekty a jejich základní údaje

Název projektu	Číslo projektu	Termín zahájení	Termín ukončení	Celková délka úprav (m)	Celkový rozpočet (Kč)	Prostředky EU (Kč)
Rekonstrukce místních komunikací - Nýřany	CZ.1.14./1.5.00/02.00064	1.7.2008	30.11.2008	1 180	20 765 783	16 996 440
Rekonstrukce místních komunikací v Dešenicích	CZ.1.14./1.5.00/26.02783	1.1.2014	2.12.2014	1 200	9 798 423	7 601 399
Rekonstrukce místních komunikací Bolešiny - Ostřetice	CZ.1.14/1.5.00/02.00082	7.4.2008	30.5.2009	1 368	13 700 715	11 645 608
Rekonstrukce místních komunikací Dražice	CZ.1.14/1.5.00/02.00300	1.8.2008	30.11.2008	195,2	4 174 775	3 548 558
Švihov - rekonstrukce místních komunikací	CZ.1.14/1.5.00/03.00777	31.1.2009	31.1.2010	519,8	12 482 969	10 610 524
Rekonstrukce místních komunikací v obci Mladý Smolivec a její části Dožice	CZ.1.14/1.5.00/03.00785	23.2.2009	30.9.2009	1 390	6 177 725	5 189 459

Zdroj: <http://www.rr-jihozapad.cz/?menu=projekty&art=projekty-dopravy>

Projekt v Nýřanech je nejnákladnější, avšak v jeho rámci vznikla rovněž nová parkovací místa, chodníky a bylo vyřešeno odvodnění ulic.

Městys Dešenice dosáhl rekonstrukcí bezpečného připojení k nadřazené silniční síti a zároveň řešil problém odvodňování komunikace. Mezi specifika Bolešinského projektu patří úprava nezpevněné krajnice a rovněž odvodnění.

Rekonstrukce v Mladém Smolivci a Dožicích zase řeší problémovou křižovatku a její součástí je i rekonstrukce točny autobusu. Ve Švihově vybudovali v rámci projektu nový chodník, autobusovou zastávku a několik parkovacích míst. Zhotovitelem této stavby je rovněž společnost STRABAG.

U projektů jsem zjišťovala celkovou délku rekonstruované komunikace a náklady na realizaci jsem přepočítala na jeden kilometr, jak je uvedeno v následující tabulce.

Tabulka 7: Porovnání investičních nákladů

Název projektu	Délka komunikace v km	Náklady projektu v Kč	Přepočtené náklady v Kč na 1 km
Rekonstrukce místních komunikací v obci Mladý Smolivec a její části Dožice	1,3900	6 177 725	4 444 406,47
Rekonstrukce místních komunikací Dražice	0,5952	4 174 775	7 014 070,90
Rekonstrukce místních komunikací v Dešenicích	1,2000	9 798 423	8 165 352,50
Rekonstrukce místních komunikací Bolešiny - Ostřetice	1,3680	13 700 715	10 015 142,54
Rekonstrukce místních komunikací - Nýřany	1,1800	20 765 783	17 598 121,19
Švihov - rekonstrukce místních komunikací	0,5198	12 482 969	24 014 946,13

Zdroj: Vlastní tabulka

V této tabulce jsou projekty řazeny podle konečného přepočtu nákladovosti od nejnižších hodnot po nejvyšší.

Vzhledem ke specifickým jednotlivých projektů je tedy pochopitelné, že Švihovská rekonstrukce byla nejnáročnější a to i po finanční stránce. Přesto je poněkud zarážející, jak velký rozdíl se po přepočtu objevil. Pokud je nejméně nákladný projekt téměř

šestkrát levnější než nejdražší, nabízí se zde prostor pro spekulace o vhodnosti vynaložených prostředků. Z dostupných informací mohu posoudit, že Dražický projekt je svými podmínkami velice podobný Dešenickému a tomu odpovídají i náklady. Mohu tedy říci, že ačkoliv se projekt zdá na první pohled poněkud dražším, ve srovnání s ostatními projekty spolufinancovanými z programu ROP Jihozápad tomu tak není.

Závěr

V této práci je popsán a vysvětlen termín udržitelnost a jakým způsobem je kontrolována. Dále je zde stručně nastíněna problematika regionální politiky České republiky a společné regionální politiky v rámci Evropské unie a způsoby její podpory, mezi které patří různé strukturální fondy. Blíže je zde popsán Regionální operační program NUTS II Jihozápad, žádosti o dotace z tohoto programu, jejich náležitosti a následná kontrola, která úzce souvisí právě s udržitelností.

Z vlastní práce, která se zabývá projektem Rekonstrukce místních komunikací – Dražice, lze vyvodit tyto závěry: strukturální fondy zde dosáhly svého cíle a sice pomohly uskutečnit projekt, který by byl bez cizí pomoci pro obec neuskutečnitelný. Potvrzují se tak slova místostarosty obce a tím i důvod o podání žádosti o dotaci. Přestože napsat správně projekt je velice obtížný a na detaily záludný proces podléhající neustálým kontrolám, v konečném výsledku se tato práce vyplatí. Je to také plně v souladu s politikou praktikovanou obecním zastupitelstvem, a sice snaha neopouštět nevyřešené problémy pro příští generace. Nejen, že byl vyřešen problém rozbité komunikace a chodníků, ale také nevznikly žádné dluhy, které by nadále zatěžovaly obecní rozpočet.

Mezi jiné přínosy realizace tohoto projektu lze jednoznačně zařadit splněné cíle, například už několikrát zmiňovaný pozitivní efekt na životní prostředí, bezbariérový přístup a co občané asi uvítají nejvíce, zlepšila se plynulost dopravy, snížila hlučnost a centrum obce vypadá esteticky lépe. Vzhledem k pestrému společenskému životu obce byl tedy projekt prospěšný a naplnil svůj účel.

Pokud jde o cenu projektu, v poslední části této práce je určité srovnání, na základě kterého si dovoluji tvrdit, že cena realizace je možná trochu vyšší, avšak s jistotou to tvrdit nelze nejen vzhledem k různým specifikům jednotlivých projektů, ať už jde o rozsah prací, terén, nebo zástavbu, ve které stavba probíhala. Z hlediska omezenosti veřejně dostupných informací o projektech a jejich celkovému financování z hlediska nákladů je obtížné posoudit, zda by bylo možno projekt realizovat výhodněji. Pokud ovšem zastupitelé vybrali nejnižší nabídku z výběrového řízení, a i tato suma byla v konečném výsledku nižší než na počátku, z ekonomického hlediska je to dle mého názoru v pořádku, neboť dílo je intenzivně užíváno déle, než je

požadovaná doba udržitelnosti a dosud je v perfektním stavu. Udržitelnost je z finančního hlediska nadále zajišťována z rozpočtu obce a to v nezměněné podobě oproti období před rekonstrukcí.

Díky úspěšnosti projektu zastupitelé realizovali i další žádosti a některým z nich bylo vyhověno. V návaznosti na rekonstrukci chodníků byla postavena cyklostezka propojující obec s obcí sousední. I tento projekt byl spolufinancován z programu ROP NUTS II Jihozápad. Od Jihočeského kraje byl pak získán příspěvek na opravu budovy místní mateřské školy.

Summary

This diploma work deals with durability of projects co-financed by the European Union. The term is explained and used in real project. First part is about the problem of regional politics of Czech Republic and shared regional politics of EU and ways of supports in which contains many different structural funds. The main goal of this part is focused on Regional operational program NUTS II Southwest, a grant applications from this program, requisites and feedback control, which is connected with durability.

The second part is about real project named Reconstruction local communications – Dražice. There is this conclusion: structural fund achieved the goal such is realisation of project which could not be proceed without this help. The insufficient of resources was the main reason for application. The process of creating project is very challenging and it is still under control, but the effort worth it. This is consistent with village law and policy that mean solve real problem nowadays and do not generate commitment for future generations.

There are also many benefits arise from the project. For example environmental friendly effect, wheelchair access, better flow of traffic and lower degree of noise, which is the most appraised by local population.

In the last part is reflection about financial calculation. In comparison with similar projects it is visible that price could be hire. However it cannot be sure, because chosen projects have not got the same conditions. For example scope of work, terrain or development of the place. From the tender was chosen a building company with the lowest price by the councillors. This price was reduced even more during the realisation and the construction is used more than was durability ordered by EU.

Keywords: durability of the project, monitoring reports, monitoring indicators, Regional Council of regional cohesion

Seznam použitých zdrojů:

Odborná literatura

ARMSTRONG, H., TAYLOR, J. *Regional economics and policy*. Blackwell Publishers. Oxford 2000.

BACHTLER, J., YUILL, D. *Policies and strategies for regional development: A shift in paradigm?* European Policies Research Centre. University of Strathclyde 2001.

[online]. Dostupné z

http://www.eprc.strath.ac.uk/eprc/Documents/PDF_files/R46PoliciesandStrategiesforRegionalDevelopment.pdf

BOHÁČOVÁ, I., HRABÁNKOVÁ, M. *Strukturální politika Evropské unie*. 1. vydání. C. H. Beck, Praha 2009.

FALTOVÁ LEITMANOVÁ, I. *Regionální rozvoj – přístupy a nástroje*. 1. vydání. Alfa nakladatelství, Praha 2012

FILIPOVÁ, MALÍK. *Pravidla pro publicitu*. Verze 3.0 ke dni 10. 2. 2009. Regionální rada regionu soudržnosti Jihozápad. 2009.

MÁČE, M., *Finanční analýza investičních projektů, praktické příklady a použití*. Grada, Praha 2006.

MAREK, D., KANTOR, T., *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 1. Vydání. Barrister a Principal, Brno 2007.

MAREK, P. a kol. *Studijní průvodce financemi podniku*. Druhé aktualizované vydání. Ekopress, s. r. o., Praha 2009.

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, *Národní strategický referenční rámec ČR 2007 – 2013*. Červenec 2007.

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, *Strukturální fondy EU*. 1. Vydání. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Praha 200.

MLČOCH, L. *Ekonomie důvěry a společného dobra. Česká Republika v Evropské unii: Pokus o nástin perspektivy*. Nakladatelství Karolinum. Univerzita Karlova v Praze 2006.

Nařízení rady (ES) č.1083/2006 ze dne 11. Července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999.

OBEC Dražice. *Dražický občasník*. Ročníky 8 – 14

Odbor Rámce podpory Společenství MMR ČR. *Fondy EU:Glosář základních pojmů EU*. Metropolis Media, a. s. 2005

PŘÍCHYSTAL, A. *Kuchařka pro žadatele z fondů EU aneb Jak uvařit dobrý projekt*. VEGA-L. Nymburk 2008

RODECo, spol. s r. o. *Odborný podklad k tématu „Udržitelnost/Stálost operací“*, zpracováno v únoru 2010, dostupné z www.s-f.cz/cs/Fondy-EU/Narodni-organ-pro-koordinaci/Evaluace/Knihovna-evaluaci/Odborny-podklad-k-tematu-Udrzitelnost-Stalost-oper

SCHRÖTTER, H. J. *Aktuální slovník Evropské unie*. Nakladatelství Brána. Praha 2002
Smlouva o fungování Evropské unie

SIEBER, P. *Studie proveditelnosti*. Metodická příručka. Ministerstvo pro místní rozvoj. Verze 1. 4. 2004

SODOMKA V., ŠPOK R. *Průvodce strukturálními fondy Evropské unie pro neziskový sektor*. EUROPEUM, Praha 2004.

STEJSKAL, J., KOVÁRNÍK, J. *Regionální politika a její nástroje*. Portál. 1. vydání. Praha 2009

ŠINDLER, P. *Regionální rozvoj a regionální politika*. Přírodovědecká fakulta Ostravské univerzity. Sv. č 113/1998

ŠTEFLOVÁ, E. *Udržitelnost projektů ROP Jihovýchod*. Newsletter 08/2011. Úřad Regionální rady Jihovýchod. Brno 2011.

TAUER, V., ZEMÁNKOVÁ, H. a kol. *Získejte dotace z fondů EU*. CPres, Brno 2009.

VILAMOVÁ, Š. *Jak získat finanční zdroje Evropské unie*. Grada publishing a. s. 1. vydání. Praha 2004

WOKOUN, R., MALINOVSKÝ J. a kol. *Regionální rozvoj, východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. Linde, Praha 2008.

WOKOUN, R. *Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie.*

Oeconomica, VŠE, Praha 2003.

WOKOUN, R. *Strukturální fondy a obce I.* ASPI a. s. 1. vydání. Praha 2006

Listiny Regionální rady regionu soudržnosti Jihozápad

Definice indikátorů pro projekty předkládané v rámci ROP NUTS II Jihozápad. Verze 1.0 ke dni 2. 7. 2008. Revize č. 9, platná ke dni 17. 6. 2014, účinná ke dni 19. 6. 2014

Metodický pokyn ke způsobilým výdajům projektu. Verze 2.0. revize č. 10 ke dni 19. 5. 2014 s účinností od 19. 5. 2014

Metodický pokyn pro zpracování finančního a ekonomického hodnocení projektu. Verze 2.0. revize č. 3 ke dni 19. 02. 2010

Pravidla pro publicitu. Verze 3.0 ke dni 10. 2. 2009

Prováděcí dokument Regionální operační program NUTS II Jihozápad na období 2007 – 2013. Verze 3.0 k 16. 6. 2008, revize č. 5 ke dni 10. 2. 2012

Příručka pro příjemce ROP NUTS II Jihozápad. Verze 8.0 ke dni 30. 6. 2014, s účinností od 1. 7. 2014

Smlouva o podmínkách poskytnutí dotace z Regionálního operačního programu NUTS II Jihozápad v režimu zákona č. 500/2004 Sb., správní řád

Uživatelská příručka BENEFIT7. Verze 2.0, revize č. 11. Platnost ke dni 30. 9. 2013, účinnost ke dni 2. 10. 2013

Internetové zdroje

ČESKÁ SPOŘITELNA A. S. *Vláda schválila všech devět nových operačních programů pro období 2014 – 2020.* 28. 8. 2015 online (Dostupné z

http://www.csas.cz/static_internet/cs/Evropska_unie/Mesicnik_EU_aktualit/Mesicnik_EU_aktualit/Prilohy/mesicnik_2014_08.pdf)

eNovation.*Slovník pojmů.* 12. 8. 2014 online (Dostupné z

<http://www.enovation.cz/slovník-pojmu>)

EurActiv. *Implementační struktura evropských fondů v ČR a role NOK*. 12. 8.2014 online (Dostupné z <http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/link-dossier/implementacni-struktura-evropskych-fondu-v-cr-a-role-nok-000090>)

Ministerstvo financí Česká Republika. *EHP a Norské fondy*. 1. 8. 2015 online (Dostupné z <http://www.eeagrants.cz/>)

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Švihov – rekonstrukce místních komunikací*. 24. 8. 2015 online (Dostupné z <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-o-cerpani/Mapa-projektu/Projekty/14-ROP-NUTS-II-Jihozapad/14-1-Dostupnost-center/Svihov-rekonstrukce-mistnich-komunikaci>)

Ministerstvo pro místní rozvoj – Národní orgán pro koordinaci. *Dokončení souboru jednotných metodických pravidel pro programové období 2014 -2020*. Bulletin Oko NOKu 2014. 28. 8. 2015 online (Dostupné z http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/097d425c-d133-45f7-8a4d-d9725048a1ca/Oko_07_2014_el_oprava.pdf?ext=.pdf)

Mladý Smolivec. *Rekonstrukce komunikací v obci Mladý Smolivec a její části Dožice*. 24.8. 2015 online (Dostupné z <http://www.mladysmolivec.cz/cs/udalosti-v-obci/rekonstrukce-komunikaci-v-obci-mlady-smolivec-a-jeji-casti-dozice/R10-A101/>)

Obec Dražice 12. 8.2014 online (Dostupné z <http://www.obecdrazice.cz/obec/o-obci/>)

Regionální Informační Servis. *Rekonstrukce místních komunikace Bolešiny – Ostřetice*.24. 8. 2015 online (Dostupné z <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu/detail?id=33740>)

Regionální Informační Servis. *Rekonstrukce místních komunikací v Dešenicích*.24. 8.2015 online (Dostupné z <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu/detail?Id=119677>)

Regionální Informační Servis. *Rekonstrukce místních komunikací Dražice*. 24. 8. 2015 online (Dostupné z <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu/detail?Id=34068>)

Regionální Informační Servis. *Rekonstrukce místních komunikací v obci Mladý Smolivec a její části Dožice*. 24. 8. 2015 online (Dostupné z <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu/detail?id=40358>)

Regionální Informační Servis. *Rekonstrukce místních komunikací - Nýřany*. 24. 8. 2015 online (Dostupné z <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu/detail?id=33737>)

Regionální operační program Jihozápad. (Dostupné z <http://www.rr-jihozapad.cz/>)

Regionální operační program Jihozápad. *Regionální operační program Jihozápad*. 12. 8. 2014 online (Dostupné z <http://www.rr-jihozapad.cz/?menu=rop-jihozapad>)

Regionální operační program Jihozápad. *Slovník pojmů*. 12. 8. 2014 online (Dostupné z <http://www.rr-jihozapad.cz/?menu=rop-jihozapad&art=slovník-pojmu>)

SEGEŤA, L. *Nezpůsobilé výdaje*. 30. 8. 2015 online 10. 2. 2014 (Dostupné z <http://www.dotacni.info/glossary/nezpusobile-vydaje/>)

Strukturální fondy. 12. 8. 2014, online (Dostupné z <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Regiony-regionalni-politiky-EU>)

STRUNA, M. *15 nejčastějších chyb v žádostech o dotace z programu Podnikání a inovace*. 30. 8. 2015 online 12. 5. 2011 (Dostupné z <http://www.podnikatel.cz/clanky/15-nejcastejsich-chyb-v-zadostech-o-dotace-z-oppi/>)

ŠTĚPÁNEK, Z. *Příklad rozpočtu a finance projektu*. 30. 8. 2015 online (Dostupné z <http://www.bankaprojektu.cz/sablony/spolufinancovani-z-fondu-eu/priklad-rozpocet-a-finance-projektu>)

Tužín, T. *Hrubý propočet nákladů na silniční infrastrukturu pro autobusovou dopravu*. 10. 8. 2015 online (Dostupné z <http://dopravni.net/autobusova-doprava/10446/hruby-propocet-podilu-nakladu-na-silnicni-infrastrukturu-pro-autobusovou-dopravu/>)

Seznam zkratek

Bulletin Oko NOKu – čtvrtletník Národního orgánu pro koordinaci

CF – cash flow

EFRR – Evropský fond pro regionální rozvoj

ERR – zvažovaná úroková míra

ES – Evropské společenství

EU – Evropská unie

INTERREG – operační program Mezinárodní spolupráce

HDP – hrubý domácí příjem

IRR – vnitřní výnosové procento

NPV – čistá současná hodnota

OP – operační program

ROP NUTS II – Regionální operační program NUTS II

SFEU – Smlouva o fungování Evropské unie

Seznam obrázků

Obrázek 1: Stálost operací vs. udržitelnost.....	20
--	----

Seznam tabulek

Tabulka 1: Monitorovací ukazatele projektu	23
Tabulka 2: Hodnoty indikátorů	34
Tabulka 3: Zjednodušená žádost o platbu	36
Tabulka 4: Monitorovací ukazatele	38
Tabulka 5: Náklady stavební firmy	42
Tabulka 6: Vybrané projekty a jejich základní údaje	43
Tabulka 7: Porovnání investičních nákladů	44